

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANIDIR

TARIMSAL KİT'LER NEDEN ÖNEMLİYDİ?

DEĞERLİ BAŞKANIMIZ
KEMAL ÖZDEN'İ
ARAMIZDAN
AYRILIŞININ
15. YILINDA KABRİ
BAŞINDA ANDIK

ÇETİN ÜNSALAN:
TRAKYA'YI
KADINLARLA
TARIM
ÜSSÜ
YAPALIM

İSO TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK
SANAYİ KURULUŞUNU AÇIKLADI

Seçkin ve Kurumsal Müşterilerin Tercihi VBT Yazılım A.Ş.

E-Dönüşüm Uygulamaları	VBT E-Fatura VBT E-Arşiv Faturası VBT E-Defter VBT E-Bilet	VBT E-SMM VBT E-İrsaliye VBT E-Müstahsil Makbuzu VBT E-Saklama
Kamu Uygulamaları	VBT AppCity - Belediye Operasyon ve Yönetim Uygulaması VBT AppUtility - Su ve Doğalgaz ABYS Uygulaması VBT AppMobil - Belediye Mobil Uygulaması VBT AppGIS - Coğrafi Sistemler Uygulaması VBT ALO 153 ve ALO 185 Uygulamaları	
Ticari Uygulamalar	VBT VizyonİK - İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi VBT İşçi Sağlığı ve Güvenliği Uygulaması VBT Sigorta Teşvik Uygulaması VBT Oto Yan Sanayi Üretim Uygulamaları VBT WorkForce - Mobil PDKS VBT Servis Yönetimi Uygulaması	

Sizleri de Bu Dijital Dönüşüme Davet Ediyor

"Güvenli teknik çözümler"

Endüstriyel tesislere alt ısı santralleri ve mekanik uygulamaları, tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT**, 25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek çalışmalarını sürdürecektir.

Demiröler Sitesi 9. Cadde No: 83 Zeytinburnu - İSTANBUL
Tel: +90 212 547 08 77 (pbx) Faks: +90 212 558 73 57
www.peteklimited.com.tr

PETEK İNŞAAT

İÇİNDEKİLER

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI

10

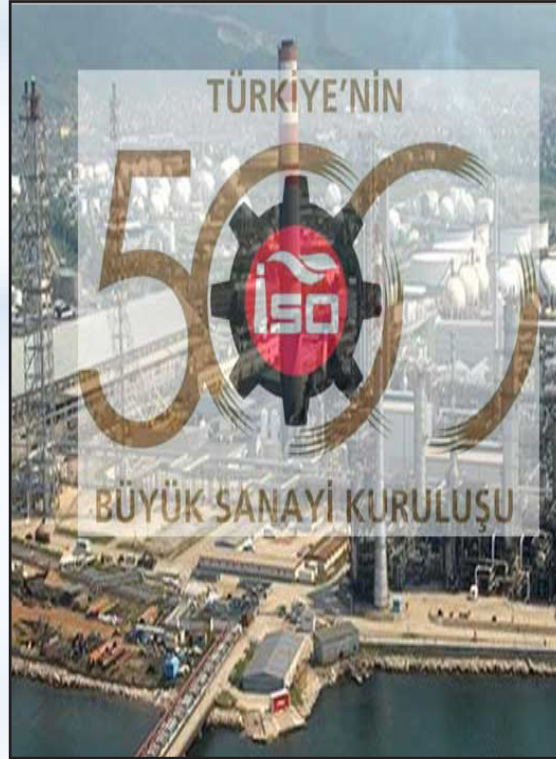
TARIMSAL KİT'LERİN ÖZELLEŞTİRİLMESİ KİMİN İŞİNE YARADI?

“Çiftçi Yabancı Şirketlere Tarım Topraklarını Neden Satıyor?” adlı yazımda, Türkiye'nin 2002 yılında 41 milyon 196 bin hektar tarım alanı bulunmasına karşılık, bu alanın 3 milyon 484 bin hektar azalarak 37 milyon 712 bin hektara düştüğünü, bir başka anlatımla Trakya tarım alanının üç katından daha fazla tarım alanı kaybedildiğini ve tarım topraklarını bir kesimin de yabancı şirketlere satıldığına değinmiştim.

25

İSO TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞUNU AÇIKLADI

İstanbul Sanayi Odası'nın Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2020 Araştırması'na göre, pandemi yılında üretimden satışlar 1 trilyon 179 milyar TL'ye yükselerek yüzde 15,3 oranında arttı. TÜPRAŞ, üretimden satışlarda 58,6 milyar lirayla en büyük sanayi kuruluşu unvanını korudu.

14

DEĞERLİ
BAŞKANIMIZ
KEMAL ÖZDEN'İ
ARAMIZDAN
AYRILIŞININ 15.
YILINDA KABRİ
BAŞINDA ANDIK

- 16 Dr. Mahfi EGİLMEZ: DIŞ TİCARET VE TURİZMDE SON DURUMUMUZ
- 18 Çetin ÜNSALAN: TRAKYA'YI KADINLARLA TARIM ÜSSÜ YAPALIM
- 26 TÜRKİYE'DEN ÇİN'E YENİ İHRACAT TRENLERİ YOLA ÇIKTI
- 28 TÜRKİYE'NİN ÇİN'E DOĞAL TAŞ İHRACATI YÜZDE 41 ARTTI
- 30 TÜRKİYE EKONOMİSİ YILIN İLK ÇEYREĞİNDE YÜZDE 7 BÜYÜDÜ
- 32 TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ NİSAN AYI İHRACAT RAKAMLARINI AÇIKLADI
- 38 RAF ÖMRÜNÜ UZATAN BAKTERİ ÜRETİLDİ
- 40 TARIM İÇİN 'KURTULUŞ REÇETESİ' OLABİLECEK BAŞARI ÖYKÜSÜ KİTAPLAŞTIRILDI: "MUSTAFA KEMAL'İN ÇİFTÇİLERİYİZ"
- 44 EKONOMİDEN KISA KISA

Yıl: 22 Sayı: 132 MAYIS-HAZİRAN 2021
E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yaygın

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ ADINA SAHİBİ:
Cengiz AYDIN

Genel Yayın Yönetmeni
Şenol ÇARIK

Görsel Yönetmen
Deniz TOPRAK

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:
Gürsel Mah. 28 Nisan Caddesi
Evim İş Merkezi No: 19 D: 36
Kağıthane-İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)
Prof. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Murteza Çelikel
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden
Mete Akyol
Kazım Arslan
Emin Nedim Gülkaç

USİAD Denizli Şube:

Saltak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:
5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile
iki sayfayı geçmeyecek şekilde
gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklamlardan fir-
malar sorumludur. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

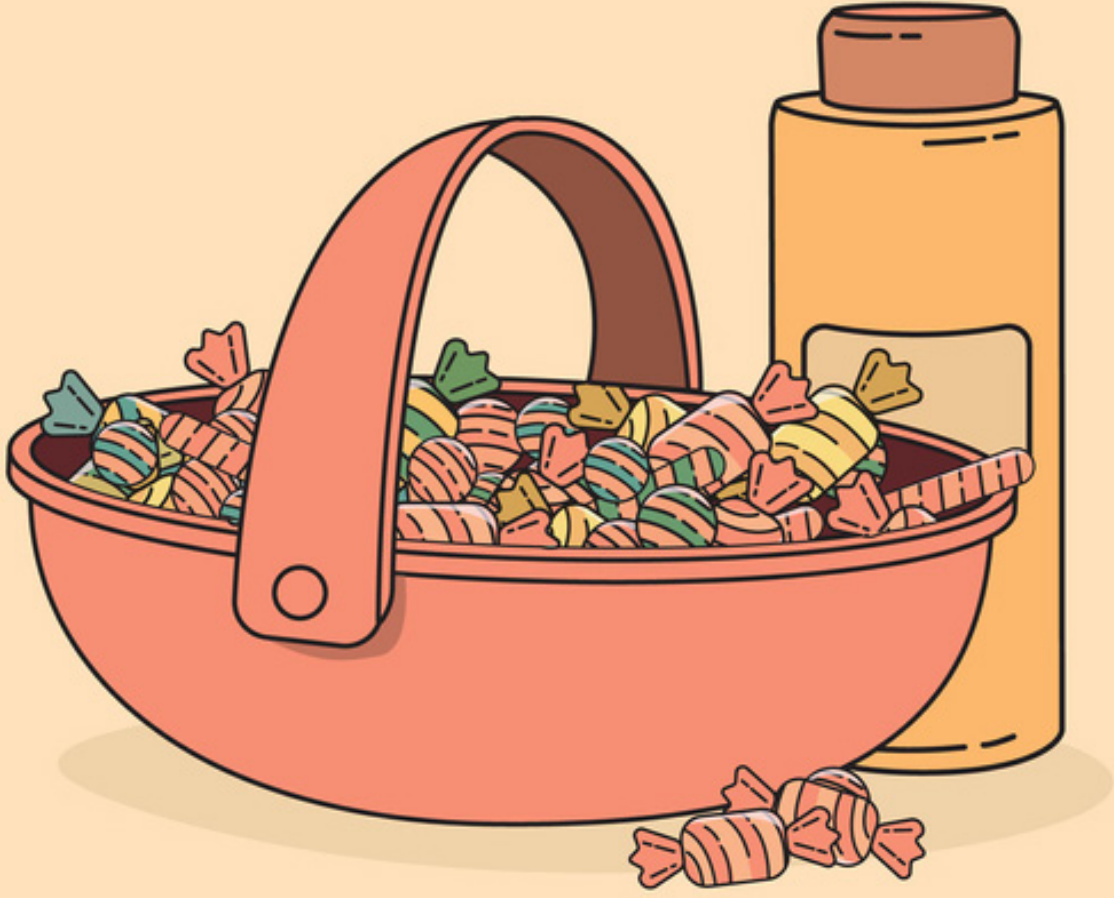

19 MAYIS

ATATÜRK'Ü ANMA GENÇLİK
VE SPOR BAYRAMIMIZ

Kutlu Olsun

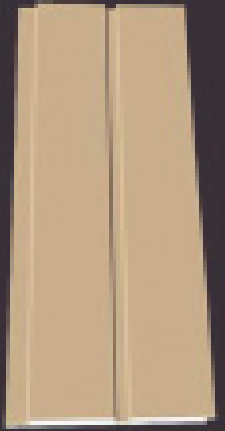

Mutlu
Bayramlar

*Sevdiklerinizle Mutlu ve Huzurlu
Bayram Geçirmeniz Dileğiyle!*

USİAD

SD 110
50 x 4 x 200 cm

SD 120
50 x 4 x 200 cm

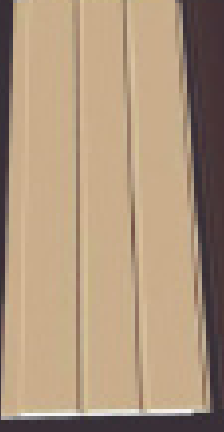
SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılanın en iyisi, en güvenilir doğubu:
Sarı moda diye, diő eilkenler dayanıklı ve pahalı kaplamalar, binanın
genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise parçaya sakağıya almıő
oluruz.

Peki nedir bu incelikler...

Ulaő Polistren'in diő cephe kaplama malzemeleri binanıza görsel
mükemmeliğe ve diő etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra
benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TARIMSAL KİT'LERİN ÖZELLEŞTİRİLMESİ KİMİN İŞİNE YARADI?

Prof. Dr. Mustafa KAYMAKÇI

Çiftçi Yabancı Şirketlere Tarım Topraklarını Neden Satıyor?" adlı yazımda, Türkiye'nin 2002 yılında 41 milyon 196 bin hektar tarım alanı bulunmasına karşılık, bu alanın 3 milyon 484 bin hektar azalarak 37 milyon 712 bin hektara düştüğünü, bir başka anlatımla Trakya tarım alanının üç katından daha fazla tarım alanı kaybedildiğini ve tarım topraklarını bir kesimin de yabancı şirketlere satıldığına değinmiştim.

Bu yazımda, bu durumu ortaya çıkaran nedenlerden birisi olan "Tarımsal KİT'lerin Özelleştirilmesi" konusuna değineceğim. Çünkü, iktidara aday olan siyasi partilerden hiçbirisi bu konuya değinmiyor. Anımsatmakta yarar var diye düşünüyorum.

TARIMSAL KİT'LER NEDEN ÖZELLEŞTİRİLDİ?

Türkiye'de özelleştirme, devletin küçültülmesi uygulamalarının bir aracı olarak devreye sokuldu. Bununla, devletin piyasa malları üretimi, piyasayı düzenlemede kural koyucu işlevi ve sosyal devletle ilgili kamu hizmetleri gibi başlıca üç müdahale alanından çekilmesi istendi.

Böylelikle, tekelci sermayeye yeni kar alanları açıldı. Devlet, sosyal niteliğinden uzaklaştırılarak, devlet-yurttaş ilişkisi yerine tüketici ilişkisi oluştu ve yurttaşın devletle bağı, en alt düzeye indirildi.

Kamu kitlerinin özelleştirilmesi kapsamında tarımsal kitlerin de çoğu özelleştirmeye alındı.

TARIMSAL KİT'LER NE İŞE YARAMIŞLAR-DI?

• Tarımda verimliliği yükselterek önemli düzeyde üretim artışına neden oldular.

• Kırsal kesimin alt yapısını ve hizmetlerini sağladılar, göreli zenginleştirilmesine katkıda bulundular.

• Kırsal kesimin eğitim düzeyini yükselttiler.

• Köylüyü ağaların ve yabancı güçlerin denetiminden kurtarmaya çalıştılar.

• Köylü ile devlet arasında bağı güçlendirerek, ulusal bütünlüğün pekiştirilmesinde rol oynadılar.

Tarımsal KİT'ler ile kendine yeter duruma gelen Türkiye'nin, gıda egemenliği ve güvencesi açısından da çökertilmesi gerekiyordu. Tarımsal KİT'lerin özelleştirilmesi de bu bağlamda gündeme geldi. Özelleştirme için KİT'ler karadelik ilan edildi ve bunların sanayi kitlerinde olduğu gibi, zararlı duruma gelmesi için ne gerekiyorsa yapıldı.

ÖZELLEŞTİRİLME İLE ORTAYA ÇIKAN OLUMSUZLUKLAR NELER OLDU?

SEK, özelleştirildi.

Süt Endüstrisi Kurumu (SEK)'nin özelleştirilmesi ile üreticiden çok ucuza alınan süt, tüketicilere de yüksek fiyatta satılmaya başlandı. Üretici süt fiyatları, sanayicilerin denetimine girdi. Yem ve diğer girdiler arttığı halde üretici süt fiyatları artmadı, aksine düştü.

YEMSAN, özelleştirildi.

Yem Sanayi A.Ş. (YEMSAN)'nin de özelleştirilmesiyle Türkiye hayvancılığı onarılmaz yaralar aldı. Ürün fiyatlarında istikrar olmayışı ve hızlı düşüşler olması nedeniyle hayvan yetiştiricileri hızla fakirleşti. Hayvanlarını elden çıkardı ve kasaba gönderdi. Hayvan sayılarında önemli azalmalar oldu. İçinde yaşamakta olduğumuz

süreçte, Türkiye kırmızı ette kendine yeterli olmaktan çıktı, canlı hayvan ve et ithali sürekli duruma geldi.

TÜGSAŞ ve İGSAŞ, özelleştirildi.

Türkiye Gübre Sanayi A.Ş (TÜGSAŞ) ve İstanbul Gübre Sanayi A.Ş (İGSAŞ)'nin özelleştirilmesiyle, kamu gübre sektöründen çekildi. Gübre fiyatları yükselmiş, fiyat istikrarı bozulmuş ve gübre dışalımını artmıştır. Fiyatların artışıyla birlikte Türkiye'de gübre kullanımı da düşmüş ve üretim aşağıya çekilmiştir. Gübrede, yerli ve yabancı özel sermaye tekelciliği egemen olmuştur.

TEKEL, özelleştirildi.

TEKEL'in özelleştirilmesiyle; Tütün üreticilerinin yoksullaşması giderek arttı, fiyat belirlemesi yabancı tekelere bırakıldı. Sigara ve içkide tekel ortadan kalkınca dışsatım dengesi bozuldu. Yabancı sigara ve içki dış alımı hızlandı.

KHGM, tasfiye edildi.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (KHGM)'nin kaldırılmasıyla, kırsal kesime merkezi yönetim tarafından getirilen görevler büyük ölçüde özelleştirildi. Ancak daha da kötüsü, ulusal bütnlük yerine yerelcilik boy attı, devlet halk birlikteliği önemli yaralar aldı.

TZDK, özelleştirildi ve tasfiye edildi.

Türkiye Ziraat Donatım Kurumu (TZDK)'nin özelleştirilmesi ile tarımsal girdilerin fiyatları arttı, fiyat istikrarı bozuldu ve Girdi fiyatları üzerinde devletin denetim gücü devreden çıkınca,

bu alan iç ve dış sermayenin insafına ve çıkarına bırakıldı. Tarımsal etkinlik, vurguncuların denetimine girdi.

Tarım Kredi Kooperatifleri özelleştirildi.

Özerkleştirme kapsamına alınan Tarım Kredi Kooperatifleri'ne hazineden aktarılan kaynaklar da, Ziraat Bankası'nın özelleştirilmesi ile kesilmiş bulunmaktadır. Bunun sonucunda, Tarım Kredi Kooperatifleri "ortaklarına yeterince kredi veremez durumuna" geldiler.

Diğer yandan özerklik, büyük toprak sahiplerine ayrıcalık getirecek, küçük üreticilerin ise uygulamalardan yeterince yararlanmasını engelleyecektir.

DSİ, özel bütçeli kuruluş haline getirildi. Devler Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) de özel bütçeli kuruluş haline dönüştürülerek giderek çiftçileri desteklemekten uzaklaştırıldılar.

EBK, ESK'ye dönüştürüldü ve işlevsiz duruma getirildi.

Et Balık Kurumu (EBK), Et ve Süt Kurumu (ESK)'na dönüştürüldü. Ancak elindeki kurumları büyük ölçüde satarak elden çıkardığı gibi günümüzde piyasaya müdahalesi neredeyse yok duruma gelmiş bulunuyor.

TMO, işlevinden uzaklaştırıldı.

Toprak Mahsulleri Ofisi(TMO)'nun işlevinden uzaklaştırılması Türkiye tahıl üretimini olumsuz olarak etkilemiş ve tahılda da dışalımçı bir ülke durumuna dönüşmüştür. Bu durum özellikle makarnalık buğday dışalımında belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Ziraat Bankası, özelleştirilme sürecine girdi.

Ziraat Bankası'nın özelleştirilmesi ile tarım işletmelerinin büyük bir çoğunluğunun, oluşturulan küçük ve orta ölçekli işletmeler kredi kaynağından eskisinden daha yüksek düzeyde yoksun kaldılar ve özel bankalara ve ya da teşkilatlanmamış kredi piyasasına yönlendirdiler, tarımsal ürün fiyat desteği alamayan çiftçiler, üretimden giderek kopmaya başladılar ve çağdaş tarım yöntemleri ve girdileri kullanmak isteyen çiftçi ve girişimciler, gerekli kredi ve projelendirme desteğinden mahrum kaldılar.

TİGEM'lerin kimileri elden çıkarıldı ve kimileri özelleştirilme sürecine girdi.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM)'nin özelleştirilmesi sürecine sokulması ile birçok Tarım

İşletmesi (Tİ) 30 yıllığına kiraya da verilerek elden çıkarıldı.

Elden çıkarılması için Tİ'lerin zarar etmesi için her türlü iş yapıldı. Örneğin, alt yapı hizmetleri ihmal edildi, ekonomik ömürlerini tamamlayan iş makineleri yenilenmedi ve de çalışan mühendis ve yöneticilerin iş görme ve üretme istek ve coşkuları geriletildi.

ÇAY-KUR, özelleştirme sürecine girdi.

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü(ÇAYKUR)'un özelleştirilmesi sürecinde ise; kuruma teknoloji yenileme ve yeni yatırım hakkı verilmemekte, buna karşılık özel sektöre yatırım yapması için büyük teşvikler sağlanmaktadır.

Kısaca, Tarımsal KİT'lerin temel işlevi, tarım ürünlerinin fiyat oluşumunda düzenleyici olmalarıydı. Bu işlevleri nedeniyle üreticiler, yerli ve yabancı büyük sermaye gruplarının ve teşkilatlanmamış kredi piyasasının egemenliğinden belli ölçülerde kurtarabiliyorlardı. Bu kurumların özelleştirilmesi, kimilerinin de kapatılmasıyla üreticiler bütünüyle sermaye gruplarının insafına bırakılmışlardır. mustafa.kaymakci68@gmail.com

DEĞERLİ BAŞKANIMIZ KEMAL ÖZDEN'İ ARAMIZDAN AYRILIŞININ 15. YILINDA KABRİ BAŞINDA ANDIK

Derneğimiz Ulusal Sanayici ve İş Adamları Derneği (USİAD)'nin Kurucusu ve Onursal Genel Başkanı, CHP eski PM Üyesi, ADD Şişli Şubesi Kurucu Başkanı merhum Kemal ÖZDEN'i vefatının 15. yılında Zincirlikuyu Mezarlığı'ndaki kabri başında andık.

Anma törenine Başkan Yardımcılarımız Osman Günay ve Ayhan Tiryaki, Yönetim Kurulu Üyelerimiz Birol Başaran ve Oğuz Lektemur, Önceki Dönem Başkanımız Fevzi Durgun ve derneğimiz üyelerinin yanı sıra Atatürkçü Düşünce Derneği (ADD) Şişli Şubesi Başkanı Müge Köksalan ve Yönetim Kurulu Üyeleri de katıldı.

Pandemi koşullarına uygun olarak düzenlenen ve saygı duruşu ile başlayan anma töreninde yapılan konuşmalarda Merhum Başkanımız Kemal Özden'in Cumhuriyet, Atatürk ilke ve devrimleri ışığında verdiği mücadelenin önemine değinildi.

Kemal Özden'in yerini doldurmanın çok zor olduğu belirtilen konuşmalarda, şunlar dile

getirildi:

"Uğrunda bir ömür boyu mücadele verdiği ilke ve değerleri sürdürme yolunda yürümeye devam ediyoruz. Her şey gün geçtikçe daha zorlaşsa da ülkemiz için, ulusal ekonomi ve ulusal sanayi için çalışmaya ve Mustafa Kemal ve Cumhuriyet devrimleri ışığında hiç durmadan yürümeye devam edeceğiz. Sevgili Başkanımız, seni bir kez daha saygı, sevgi ve özlemlerle anıyoruz."

KEMAL ÖZDEN

SEZER A

DIŞ TİCARET VE TURİZMDE SON DURUMUMUZ

Dr. Mahfi EĞİLMEZ

D iş Ticaretin Durumu

2020 yılında TL yüzde 25'e yakın değer kaybı yağadığı halde ihracat yüzde 6,2 azalmıŐ, ithalat ise yüzde 4,4 artmıŐtı. Bu gelişme, ilk bakıŐta; 'ülkenin parası dış değer kaybına uğrarsa ihracatı artar, ithalatı azalır' Şeklinde formüle edilen genelleme kabule aykırıydı. Konuya biraz daha ayrıntılı baktığımızda bu farklı durumun bizim mal sattığımız ekonomilerin durumunun kötüleŐmesinden kaynakladığı anlaşılabilirliyordu. Durumu kötüleŐene ekonomiler fiyat ucuzlasa bile talebi düşürdükleri için bizim ihracatımız azalmıŐtı. Buna karşılık bizim ekonomimiz 2020 yılında düşük hızda da olsa büyümeye devam ettiği için, artış hızında düşüş olsa da, ithalat artmaya devam etmiŐti.

İlk çeyrek dış ticaret verileri 2020 yılında ihracatta yaşanan olumsuzluğun artık geride kalmaya baŐladığını gösteriyor (Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Mart 2021.)

Tablo, 2021'in ilk çeyreğinde USD/TL kurundaki yüzde 11 oranındaki değer kaybıyla birlikte ihracatın yüzde 17,2 arttığını gösteriyor. 2021 yılının Ocak - Mart aylarını kapsayan dönemde sanayi üretiminde yüzde 10 dolayındaki artış, imalat sanayiinde kapasite kullanım oranının yüzde 75'ler düzeyinde istikrar kazanması ilk çeyrek büyümesinin yüksek geleceğini gösteriyor. Kurdaki artışın devam etmesine karşın ithalattaki düşüŐün beklenenden yavaş gitmesinin nedeni yüksek giden büyümenin ithal mallara talep yaratmasıdır.

İlk çeyrekte dış ticaret ağıında görülen yüzde 15,2 oranındaki gerileme, petrol fiyatlarındaki artış, turizm gelirlerindeki düşüş gibi olumsuz etkileri kısmen giderecek bir gelişme olarak ortaya çıkıyor.

Turizmin Durumu

2020 yılı, yaşanan Covid-19 salgını nedeniyle birçok alanda ama en çok da turizm alanında ekonomimize darbe vurmuŐ, 2021 yılında, hastalığı önleyici aŐı uygulaması ve hastalığa karşı ilaç geliŐtirilmesi ile

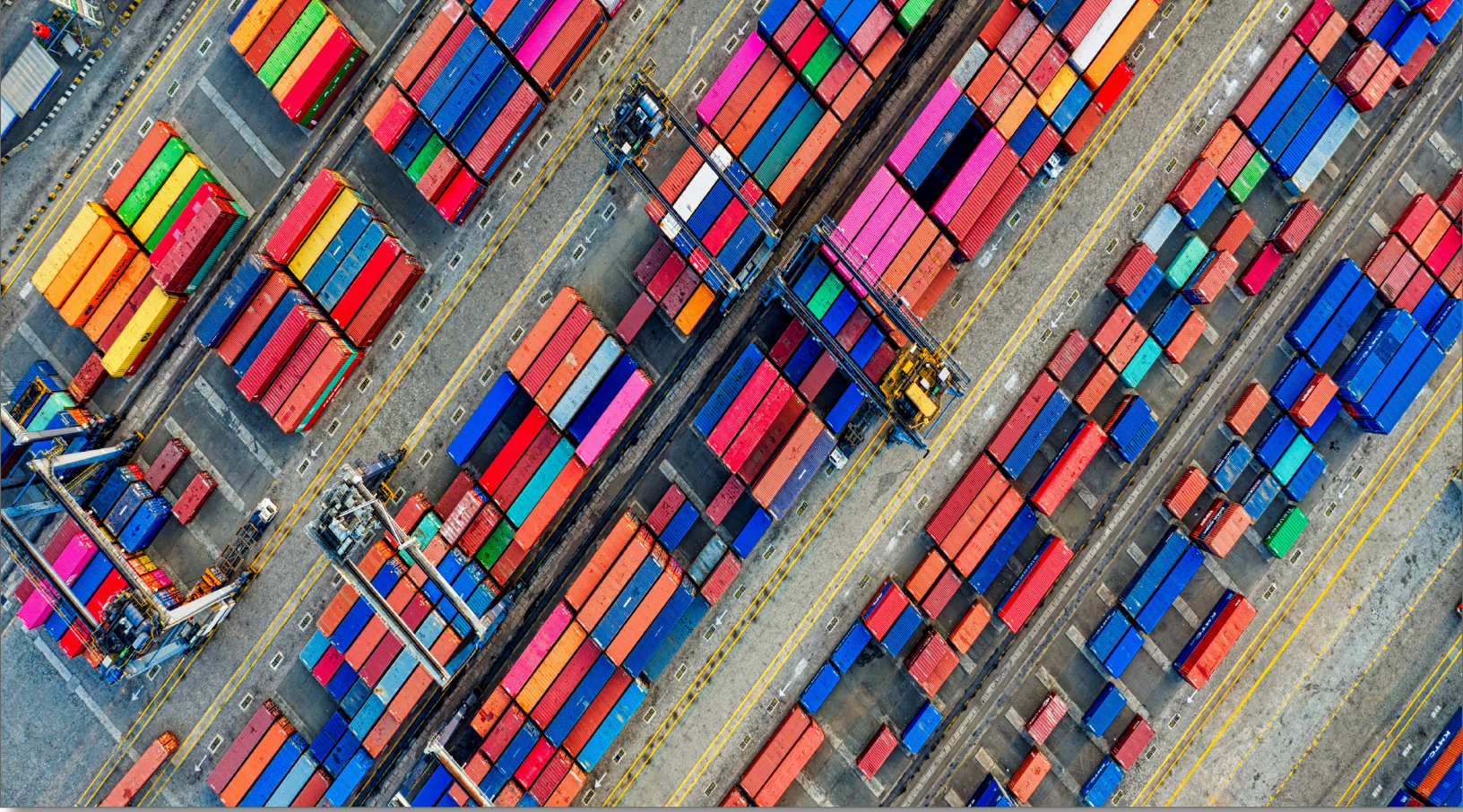
salgınin büyük ölçüde atlatılacağı beklentisi 2021 yılında turizmde durumun normale döneceği umudunu yeŐertmiŐti. AŐağıdaki tabloda 2021 yılının ilk üç ayında Türkiye'ye gelen turist sayısı önceki üç yıla karŐılaŐtırılarak gösteriliyor (Kaynak: TÜİK, Turizm İstatistikleri.)

Salgın 2020 yılı Mart ayında ortaya çıktıktan sonra turist sayısı ve dolayısıyla turizm gelirlerinde hızlı düşüşler yaŐanmıŐ, gelen turist sayısı 2019 yılına göre 51,9 milyondan 15,8 milyona, turizm gelirleri de 34,5 milyar dolardan 12,1 milyar dolara gerilemiŐti.

2021 yılının ilk çeyreğinde (Ocak - Mart) gelen turist sayısı 2,6 milyon olmuŐ. Bu, 2019 yılına göre 4 milyonun üzerinde bir düşüŐü gösteriyor. Turizm gelirlerinde de 2020 yılının ilk çeyreğinde 2019 yılının aynı dönemine göre 528,5 milyon dolarlık bir gerileme söz konusu. Dikkat edileceği üzere turizm gelirindeki azalma turist sayısındaki gerilemeye göre düşük kalmıŐ görünüyor. Buna karşılık toparlanma olması beklenen 2021 yılının ilk çeyreğinde turist sayısı 2019 yılının ilk çeyreğine göre 3 milyon dolayında azalırken turizm geliri de 1,6 milyar dolar düşmüş bulunuyor.

Tablonun tek olumlu yanı gelen turistlerin kişi başına harcamasının artmıŐ olmasıdır. 2021 yılının ilk çeyreğinde gelen turistlerin kişi başına harcaması ortalama 943 dolarla önceki yılların hepsinin üzerinde bir ortalamaya ulaşmış durumdadır. Bunun bizim herhangi bir çabamızdan değil, Antalya gibi 'her Şey dâhil' sistemlerin olduğu kentlere giden turist sayısının ciddi oranda azalmasına karşılık bu sistemin geçerli olmadığı İstanbul gibi kentlere giden turist sayısındaki azalmanın daha sınırlı olmasından kaynaklandığını düşünüyorum.

Bu veriler, eğer koŐullarda bir deđiŐme olmazsa, turizm gelirlerimizin bu yıl da oldukça düşük kalacağını gösteriyor. Buna karşılık aşının yaygınlaşması, yıl ortasından itibaren baŐarılabilir de vaka sayısı hızla düşürülebilirse turizm gelirlerimizde, eski yıllardaki kadar olmasa da toparlanma görülebilir.

Milyar USD	İhracat (FOB)	İthalat (CIF)	Ticaret Dengesi	İhracat/İthalat (%)
2020 Ocak - Mart	42,7	55,7	13,0	76,6
2021 Ocak - Mart	50,0	61,0	11,0	81,9
Değişim (%)	17,2	9,6	-15,2	

	2018	2019	2020	2021
Ocak - Mart (I. Çeyrek)				
Turist Sayısı (Milyon)	6.122,2	6.644,4	5.639,4	2.600,5
Turizm Geliri (Milyar USD)	4.425,2	4.629,7	4.101,2	2.452,2
I. Çeyrek Kişi Başı Harcama (USD)	723,0	697,0	727,0	943,0
Yıllık				
Turist Sayısı (Milyon)	45.628,7	51.860,0	15.826,3	
Turizm Geliri (Milyar USD)	29.512,9	34.520,3	12.059,3	
Yıllık Kişi Başı Harcama (USD)	647	666	762	

TRAKYA'YI KADINLARLA TARIM ÜSSÜ YAPALIM

Çetin ÜNSALAN

Ülkemizin tarım alanında ezberlerini yeniden bozması gerekiyor. Günübirlik tarım yaklaşımlarıyla, önümüzdeki sürecin en katma değerli ve stratejik alanında yol alamayız.

Mutlaka yeniden yapılacak, ezberleri bozacak, teknolojiyi üretime katacak ve akıllı yönetimi esas alacak işlere imza atmamız lazım. Kısa süre önce Trakya'daki tarım arazileri üzerine gelişigüzel kurulan sanayi kuruluşlarını ve her fırsatta yaşanan tarla satışlarını hatırlayacaksınız.

Bu konuda gerek dönemin valisinin gerekse Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası'nın yaptığı uyarıları hatırlayın. Meseleyi EGD'nin 'Türkiye Ekonomiyi Konuşuyor' toplantıları kapsamında ağırladığımız Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Cengiz Günay'a da sordum.

Başkan Günay, gelişmiş ülke istatistiklerinde tarım / sanayi dengesi açısından oranın toplam yüzölçümünün yüzde 9'u olduğunu ve halen Tekirdağ'ın yüzde 3 mertebesinde gezdiğini hatırlattı.

Yani henüz tarımla, sanayiye entegre edebilmek için önümüzdeki mesafe var. Ama az önce söylediğim uyarıyı yapan isimlerden biri olan Cengiz Günay, bu konuda da mutlaka bir planlama dahilinde gidilmesi gerektiğini de belirtiyor.

Toplantının tek konuğu aynı zamanda TOBB Yönetim Kurulu Üyesi olan Cengiz Günay değildi. Aynı zamanda TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk de vardı.

Bu nedenle ikisini bir arada bulmuşken ortaya koyduğum öneriyi sizlerle de paylaşmak istiyorum. Yeni ekonomi açısından Dijital Trakya Projesi'nin yürütüldüğü bir ortamda tarım ve kadın ile ilişkilendirilmiş neden yeni bir üs yaratmalıyız?

Tarım ürünleri açısından son derece verimli topraklara sahip Trakya'yı, modern tarım ve işletmecilik yöntemlerini kullanarak, teknolojiyi adapte ederek Türkiye'nin Hollanda'sı yapabiliriz.

Burada tarım ve hayvancılık üretimiyle toplamda neredeyse Türkiye'nin ihracatına denk rakamları yakaladığı için Hollanda'yı

örnek veriyorum. Kadın nüfusunun sosyal hayata son derece hakim olduğu, girişimciliğiyle dikkat çeken yapısı da göz önüne alındığında Trakya bunun için nefis bir lokasyon.

Istanbul ile Bulgaristan ve Yunanistan'a birer saat mesafede, lojistikten toprak verimliliğine kadar her alanda avantajları olan Trakya, kadın kooperatiflerinin öncülüğünde, kadınların çalışan değil, işveren olarak kurgulandığı bir yapıda, ülkemiz ekonomisi içerisinde yıldız gibi parlamaya başlayabilir.

Hatta geri kalan sanayileşme açığını da tarıma entegre sanayilerle bütünleştirip, yine kadın girişimciliğinin ve kooperatifçiliğinin mantığı içinde değerlendirerek çok farklı bir kalkınmayı yaratabiliriz.

Elbette bunun fikirden çıkıp, projelendirilen, kamunun mutlaka desteğini alan, uzun vadeli, sürdürülebilir, gıda ve gıda güvenliğini esas alan ve dünya ölçeğinde işlere imza atan bir projeye dönüşmesi şart.

Almanya veya İtalya'nın gelişiminde bölgesel tercihlerin, konsantrasyonların ve bu yolla kalkınmanın çok etkisi olduğunu görüyoruz. Gelin bu modeli uygulamaya Türkiye'de Trakya'dan başlayalım.

Dijital Trakya Projesi bir yandan yürüterek yeni bir Amazon yaratma hedefini bozmasın. Ama öbür taraftan da kadın girişimci temelli, dev bir tarım organizasyonu yapalım.

Göreceksiniz ki Türkiye'nin kalkınmasında ve zenginleşmesinde büyük katkılar yapacak, aynı zamanda da gıda güvenliğine dair önemli işlere imza atacaktır. Ne dersiniz? Çok geç olmadan kolları sıvamak gerekmiyor mu?

İSO TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞUNU AÇIKLADI

Istanbul Sanayi Odası'nın Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2020 Araştırması'na göre, pandemi yılında üretimden satışlar 1 trilyon 179 milyar TL'ye yükselerek yüzde 15,3 oranında arttı. TÜPRAŞ, üretimden satışlarda 58,6 milyar lirayla en büyük sanayi kuruluşu unvanını korudu.

Istanbul Sanayi Odası (İSO) sanayinin devlerini açıkladı. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun üretimden satışları 2020 yılında 1 trilyon 22 milyar TL'den 1 trilyon 179 milyar TL'ye yükselerek yüzde 15,3 oranında arttı. Ancak bu büyüme performansı, 2018'deki yüzde 34,5 ve 2019'daki yüzde 16,4'lük artışlar ile karşılaştırıldığında yavaşladı.

Pandemi yılında İSO 500'ün ihracatı ise yüzde 12,8 oranında gerileyerek 64,1 milyar dolar oldu. İSO 500'ün ihracat performansı Türkiye'nin genel ve sanayi ihracat performansından bir ölçüde olumsuz ayrışsa da yine de İSO 500, Türkiye ihracatı içindeki ağırlığını korudu.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, enflasyonun yanı sıra ithal hammadde fiyatlarındaki yüksek artışın sanayici üzerinde giderek daha fazla baskı yarattığını; TL'deki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faizlerdeki dalgalanmalar nedeniyle finansman yüklerinin de önemli ölçüde arttığını söyledi.

TÜPRAŞ Zirveyi Bırakmadı

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' araştırmasının 2020 yılı sonuçlarına göre; 2020 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş geçen yıl olduğu gibi 58 milyar 593 milyon TL ile TÜPRAŞ (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.) oldu.

Sıralamada ikinci 45 milyar 223 milyon TL ile Ford Otomotiv Sanayi A.Ş., üçüncü 31 milyar 242 milyon TL ile Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş. ve dördüncü de 30 milyar 812 milyon TL ile Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. oldu.

İSO Başkanı Bahçivan: "Sanayi, Ekonominin Güçlü Sacayağı"

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020 araştırmasının sonuçlarını açıklayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, şunları belirtti:

"İSO 500 Büyük'ün 2020 sonuçları, ekonomimizin sanayi gibi güçlü bir sacayağının olduğunu ortaya koyuyor. Ama bunun sürdürülebilir kılınması adına dünün sonuçlarını güncel gelişmeler ve veriler ışığında da değerlendirmeliyiz.

Bu anlamda İSO-Markit işbirliği kapsamında açıklanan İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) verilerine baktığımızda, özellikle son birkaç aydır ülkemizin dünya sanayi verilerinden negatif ayrıştığını görmekteyiz. Açıklanan son Nisan 2021 PMI verilerine baktığımızda, 55,8 olarak ölçülen Küresel İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) son 11 yılın en yüksek seviyesine ulaşmış görünüyor. En büyük ihracat pazarımız olan Euro bölgesi PMI endeksi de 62,9'luk seviyesi ile 24 yıllık veri geçmişinin rekoruna imza atıyor.

Buna karşın Türkiye PMI endeksinin Nisan'da 50,4'lük seviyesiyle dünyadan negatif ayrışmasını her kesimin dikkate alması gerekiyor. Dünya sanayisi, 2009 yılından bu yana en olumlu günlerini yaşarken, global kıyaslama yapabilme noktasında en değerli ve güvenilir marka olan ve imalat sektöründe 34 ekonomide ölçülen PMI verilerinde performansı en düşük dördüncü ülke olduğumuzu göz ardı etmememiz gerekiyor. Bunun temel sebeplerine mutlaka inmeliyiz."

"Enflasyon Nedeniyle Yatırım Yapılmaz"

Bu konuda enflasyonda ve finansman piyasalarında tekrar başlayan olumsuzlukların en temel iki neden olduğunu vurgulayan Bahçivan, "Öte yandan yurt dışından gelen hammaddelerin fiyatlarında yaşanan yüksek boyutlu artışlar sanayicimiz üzerinde giderek daha fazla baskı yaratmaktadır. Bu artışlar, ilave bir işletme sermayesi

ve buna bağlı bir finansman ihtiyacı oluşturmaması bakımından önümüzdeki günler için çok ciddi bir stres kaynağı olacaktır. Bu yıl sanayicimiz açısından bir başka önemli stres kaynağı da enflasyondur" dedi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "Biz sanayiciler olarak asla ve asla yüksek enflasyonlu bir ortamda yaşamak istemiyoruz. Enflasyonun toplumlar için de, ekonomiler için de, sanayiler için de öngörülemezlik, istikrarsızlık olduğuna inanıyoruz. Onun için ne yapıp edip enflasyon mücadelesini mutlaka kazanmalıyız. Enflasyonun olduğu ortamda kolay kolay yatırım yapılmaz. Nitekim geçen yıl yatırım teşvik belgelerinde yaşanan yüksek oranlı artışa rağmen, yatırım iştahının fiiliyata dönmediğini son dönemlerde net bir şekilde gözlemliyoruz" ifadeleriyle sözlerini sürdürdü.

Üretimden Satışlar Yüzde 15,3 Arttı

Araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun üretimden satışları 2020 yılında 1 trilyon 22 milyar TL'den 1 trilyon 179 milyar TL'ye yükselerek yüzde 15,3 oranında arttı. Büyüme performansı, 2018'deki yüzde 34,5 ve 2019'daki yüzde 16,4'lük artışlar ile karşılaştırıldığında yavaşladı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Tüketici enflasyonu ile arındırıldığında 2020 yılında üretimden satışlar reel olarak sadece binde 6 artış gösterdi. Bu oran son dört yılın en düşük reel artışı oldu. 2020 yılında görülen bu yavaşlamada COVID-19'a karşı uygulanan kısıtlamalar ve küresel pazarların bir süre kapalı kalması tabii ki etkili oldu. Yılın ikinci yarısında talep toparlanmaya başlasa da, finansal dalgalanma, yükselen faizler ve salgında yükselen ikinci dalga iç satışları sınırladı" dedi.

İhracatta Yüzde 12,8 Düşüş

ISO 500'ün ihracatı da yüzde 12,8 oranında gerileyerek 64,1 milyar dolar oldu.

ISO 500'ün ihracat performansı Türkiye'nin genel ve sanayi ihracat performansından bir ölçüde olumsuz ayrışsa da yine de ISO 500, Türkiye ihracatı içindeki ağırlığını korudu. 2020 yılında ISO 500 Türkiye ihracatının 37,8'ini, sanayi sektörü ihracatının ise yüzde 39,2'sini gerçekleştirdi. 2000'li yılların ortalarından itibaren 460 bandında seyreden ihracat yapan kuruluşların sayısı 2020 yılında da 465 oldu.

Faaliyet Kârı Yüzde 55 Arttı

Araştırmaya göre, sıralamanın ilk 50'sini oluşturan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay bir miktar azalmakla birlikte toplamda yüzde 50'ye yakın seviyelerini korudu.

Araştırmanın temel göstergelerinden ISO 500 Büyük'ün esas faaliyetlerinden elde ettiği kârı gösteren faaliyet kârı bir önceki yıla göre yüzde 55 oranında artarak 142,8 milyar TL oldu. Faaliyet karlılığı oranı da 2,7 puan artarak yüzde 10,8'e çıktı. Benzer şekilde ölçülmeye başlandığı 2013'ten bu yana 2019 yılı hariç sürekli artış gösteren FAVÖK büyüklüğü, 2020 yılında yüzde 43,1 artışla 184,4 milyar TL'ye çıkarken, FAVÖK karlılığı oranı da 2,6 puan artışla yüzde 13,9'a yükseldi. Yine vergi öncesi dönem kâr ve zarar toplamı da yüzde 50,1 artarak 92,5 milyar TL oldu. Sanayi kuruluşlarının kârları 2020 yılında artış eğilimi gösterdi.

Finansman Giderleri Yüzde 39,2 Artış Gösterdi

ISO 500'ün kârlılık verilerine göre, faaliyet kârlılığındaki iyileşmenin yanı sıra özellikle net kambiyo kârlarının etkisiyle üretim faaliyeti dışı gelirlerdeki artış da kârlılığa pozitif katkı yaptı. ISO 500'ün diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârları 237,9 milyar lira iken, gider ve zararları 194,4 milyar lira olarak gerçekleşmiştir. Bu iki rakam arasındaki fark alındığında, ISO 500'ün 43,4 milyar liralık üretim faaliyeti dışı net gelir elde etti.

Finansman giderleri, ISO 500'ün kârlılığında belirleyici olmayı sürdürdü.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, "2020 yılında COVID-19 salgını ile oluşan finansal koşullar içinde Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki dalgalanmalar sonucunda bir önceki yıla göre finansman yükü önemli ölçüde arttı.

2020 yılında ISO 500'ün finansman giderleri yüzde 39,2 artışla 88,8 milyar TL'ye yükseldi. Bununla birlikte, faaliyet kârı yüzde 55'lik artışla 142,8 milyar TL'ye çıktı ve bu sayede finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı yüzde 69,3'ten yüzde 62,2'ye geriledi. Yaşanan bu görece iyileşmeye rağmen, sanayi kuruluşları ana faaliyetlerinden elde ettikleri kârların halen oldukça önemli bir bölümünü finansman giderlerine ayırmaya devam etti" diye konuştu.

"Özkaynak Artsa da Borç-Özkaynak Dağılımı Hala Kronik Sorun"

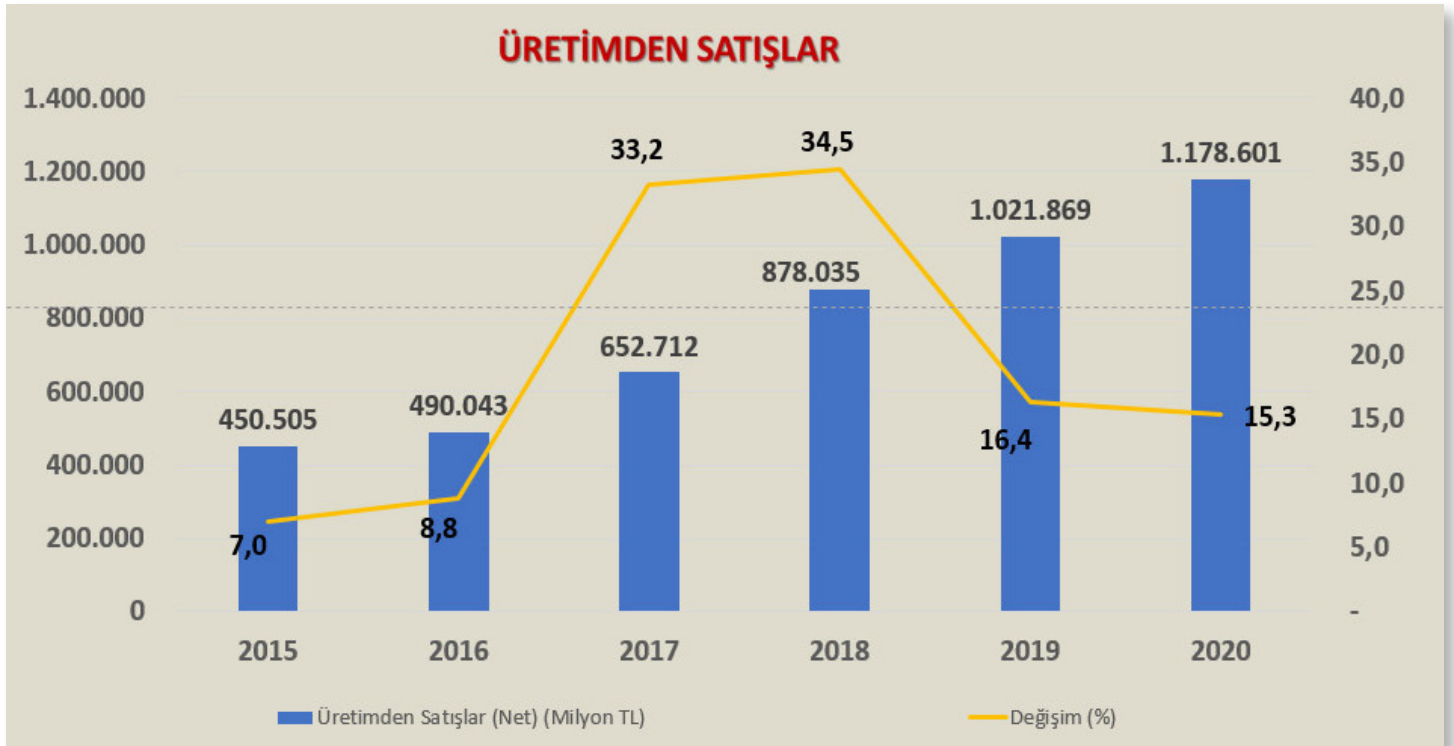
Borçlanma ile öz kaynakların dağılımını yansıtan kaynak yapısında, ISO 500'ün 2020 yılında toplam borçları yüzde 23 gibi yüksek bir oranda arttı. Firmalar, faaliyet kârlılığındaki artışın desteğiyle özkaynaklarını da yüzde 23,2 gibi benzer bir oranda büyütebildi.

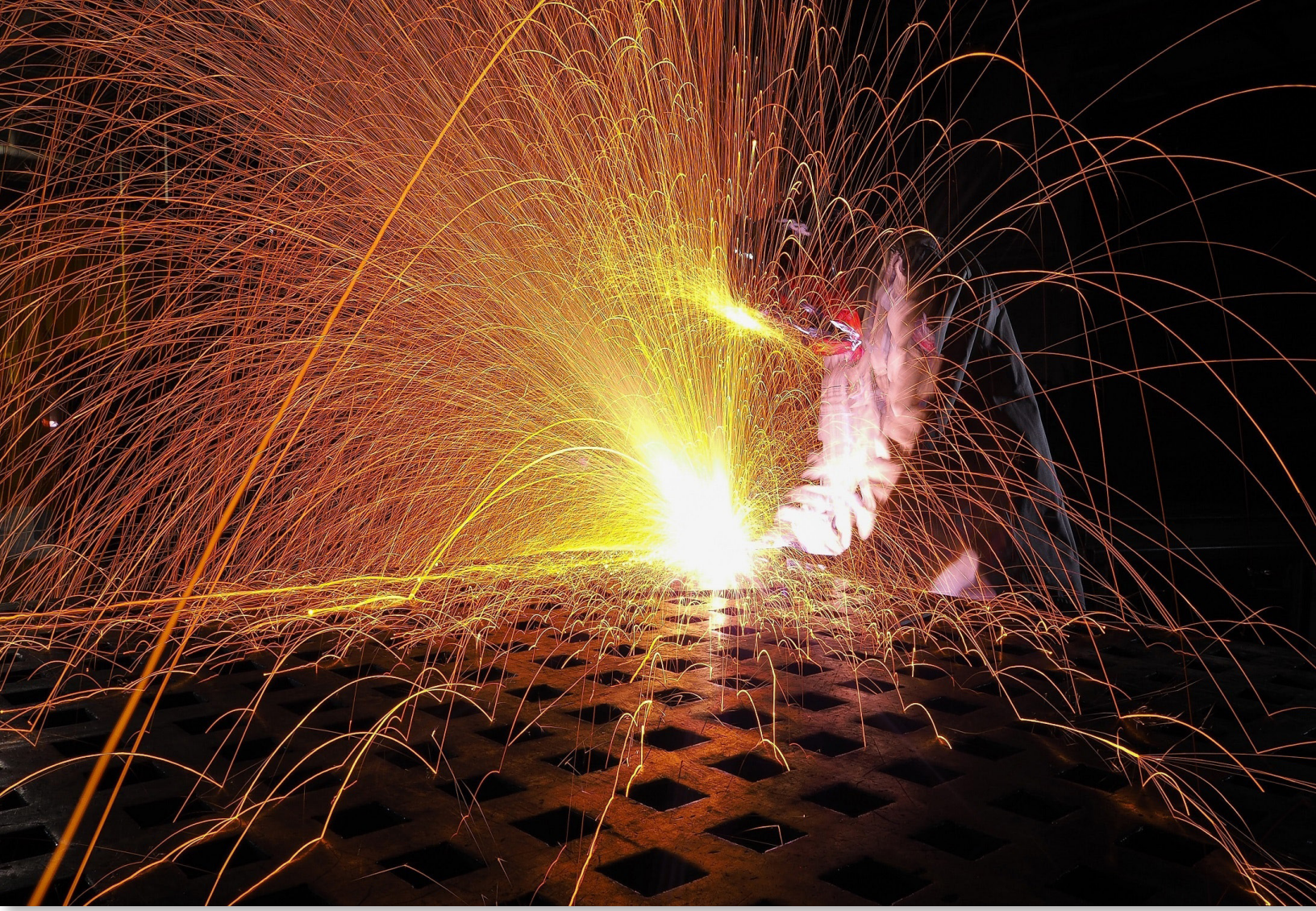
Bahçıvan, "Bu durum, borçların özkaynaklara göre çok daha hızlı arttığı geçmiş iki yıla kıyaslandığında umut verici görünüyor. Buna rağmen mevcut borç-özkaynak dağılımı sanayicilerimiz için mutlaka çözülmesi gereken kronik bir sorun. Çünkü borçlanma ile özkaynakların dağılımına baktığımızda, ISO 500'de 2015 yılı ile birlikte ilk kez yüzde 60'ların üstüne çıkan toplam borçların payı takip eden yıllarda artış eğilimini sürdürdü. 2020 yılında ise toplam borçların payı yüzde 68,4 ve özkaynakların payı yüzde 31,6 ile aynı kaldı" dedi.

Krediler Daha Çok Sanayi Dışı Sektörlere Yönelde

ISO 500'ün toplam mali borçları 2020 yılında yüzde 23 oranında artarak 406,3 milyar TL'den 499,6 milyara ulaştı. Borçların vadelerine göre gelişiminde ise kısa vadeli mali borçlar yüzde 22,4'lük artışla 168,3 milyar TL'den 206 milyar TL'ye yükselirken, uzun vadeli mali borçlar ise yüzde 23,3 oranında artarak 238 milyar TL'den 293,5 milyar TL'ye çıktı.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Burada bir noktaya dikkatinizi çek-

mek istiyorum. 2020 yılında Türkiye’de yüzde 35’lerde seyreden oldukça güçlü bir kredi büyümesi yaşanırken, İSO 500’ün mali borçlarındaki artışın yüzde 23’le sınırlı kalması, kredilerin daha çok sanayi dışı sektörlerle yöneldiğini gösteriyor. Yine 2017 ve 2018 yıllarında artış eğilimi gösteren kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı, 2019’da yüzde 41,4’e, 2020’de ise yüzde 41,2’ye geriledi. Son iki yılda gerek borç yapılandırmaları gerekse farklı finansal enstrüman seçeneklerine rağmen kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yatay seyrini kordurdu.”

Duran Varlıkların Payı 2,8 Azaldı

En önemli göstergelerden toplam varlıklar içinde dönen ve duran varlıklar ilişkisine bakıldığında İSO 500’de duran varlıkların toplam aktifler içindeki payı 2015 yılında yüzde 46,3’e kadar yükseldikten sonra gerilemeye başlayarak 2019 yılında yüzde 39,1 oldu. 2020 yılında duran varlıkların payı 2,8 puan daha azalarak yüzde 36,3’e geriledi.

Birinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
2020	2019		
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	58.592.905.460
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	45.223.467.516
3	4	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	31.241.977.176
4	3	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	30.812.443.512
5	9	-	-
6	5	Star Rafineri A.Ş.	24.030.141.769
7	6	Arçelik A.Ş.	21.802.646.702
8	7	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	20.718.883.453
9	10	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	16.976.379.559
10	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	16.909.929.603
11	11	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	13.236.811.864
12	16	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	12.650.031.791
13	13	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	12.175.373.073
14	12	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	11.898.882.338
15	14	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	11.256.666.375
16	24	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	10.225.909.161
17	20	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	10.088.239.812
18	-	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	10.027.870.061
19	-	Gram Altın Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	9.812.913.573
20	23	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	9.764.034.809

Olağan dışı koşullar firmaları likit varlıklara yöneltirken, duran varlık yatırımlarını sınırladı. Erdal Bahçıvan, "Her ne kadar duran varlıklar son yıllarda düşüş eğiliminde olsa da buna yol açan bir faktöre daha dikkatinizi çekmek istiyorum. Biliyorsunuz en son enflasyon muhasebesi uygulaması 2004 yılında yapılmıştı. Sonrasında firmaların bilançolarında yeniden değerlendirme işlemi genellikle yapılmadı. Son 3 yılda yüksek enflasyonun hayatımıza yeniden girdiği göz önüne alındığında, sanayimizin duran varlığını yeniden değerlendirme ihtiyacı açıkça görülüyor. Sanayicilerimizin son dönemlerde yeniden değerlendirme taleplerini giderek daha sık bir şekilde dile getirmeleri de bunu gösteriyor" dedi.

KDV Yüğü Yüzde 14,3 Arttı

İSO 500'ün devreden KDV yükü, yükselişini sürdürdü, bir önceki yıla göre yüzde 14,3 oranında artarak 12,4 milyar TL oldu. Bahçıvan, "Bu rakam, İSO 500'ün toplam mali borçlarının yüzde 2,5'i düzeyinde. Sanayicilerimizin yüksek finansman ihtiyacı sürerken, kuruluşlarımız önemli bir kaynağı, sıfır faiz ile devlete borç vermeye devam ediyor. Bu noktada, sürekli gündeme getirdiğimiz gibi KDV reformunun hayata geçirilmesi ve artık sanayici üzerindeki

yükün kaldırılması gerekiyor" dedi.

Yine İSO 500'te 2020 yılında kâr eden kuruluş sayısı 411'den 423'e yükseldi.

İSO 500'de teknoloji yoğunluğuna göre yaratılan katma değer dağılımına göre, 2018 yılında İSO 500'de yaratılan katma değer içerisinde orta yüksek ve yüksek teknoloji ile yaratılan katma değer toplamı yüzde 27,5 iken, bu oran 2019'da yüzde 30,4'e, 2020 yılında yüzde 31,2'ye çıktı.

Ar-Ge Harcaması Yapan Kuruluş Sayısı 271

İSO 500'de Ar-Ge harcaması yapan kuruluş sayısı 2013 yılından itibaren kademeli olarak artıyor. Bir önceki yıl yaşanan duraksamanın ardından 2020 yılında İSO 500'de Ar-Ge yapan kuruluş sayısı 271 oldu. İSO 500'ün 2020 yılı Ar-Ge harcamaları ise anket verileri ile 6,2 milyar TL olurken, 2019 yılına göre 4,9 oranında artış gösterdi. 2019 yılında yüzde 0,58 olan Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlara oranı, 2020'de hafif bir düşüşle yüzde 0,53'e geriledi.

İstihdam Yaklaşık Yüzde 3 Arttı

İSO 500'ün istihdamı ise 2020 yılındaki tüm olumsuz gelişmelere rağmen yüzde 2,9 oranında artarken, ödenen maaş ve

ücretlerdeki artış da yüzde 14,4 oldu.

Teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımına bakıldığında, 2018 yılında İSO 500'de yaratılan katma değer içerisinde orta yüksek ve yüksek teknoloji ile yaratılan katma değer toplamı yüzde 27,5 iken, bu oran 2019'da yüzde 30,4'e, 2020 yılında yüzde 31,2'ye çıktı.

Yabancı Kuruluş Sayısı Azalıyor

İSO 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı, 2020 yılında 110'a indi. Bu gelişme, 2009 yılından sonra İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısında yaşanan kademeli gerilemenin devam ettiğini gösterdi. İSO 500'de halka açık kuruluşların sayısı 67 ile yatay seyirini korudu.

Ayrıca İSO 500'de yer alan kuruluşların bağlı olduğu oda bilgilerine göre sıralanması sonucu sanayideki Anadolu ağırlığının arttığı gözlemlendi.

Buna göre son yıllarda sayısal olarak düşüş yaşanmasına karşın en büyük pay 161 şirket ile hala İstanbul Sanayi Odası'na ait bulunuyor İSO'yu sayının beş yıl önce 180 olduğunu görüyoruz. İstanbul'u Ege Bölgesi Sanayi Odası 44 şirket ile izlerken, Ankara 37, Kocaeli 36, Gaziantep 29, Bursa 19 şirket ile yer alıyor.

TÜRKİYE'DEN ÇİN'E YENİ İHRACAT TRENLERİ YOLA ÇIKTI

Türkiye ile Çin arasında yerli üretim melamin kaplı, yonga levha taşıyan 6'ncı ve 7'nci Çin ihracat blok trenleri, Kocaeli'nin Kartepe ilçesindeki TCDD Lojistik Merkezi'nden yola çıktı.

Türkiye ile Çin arasında Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu Hattı ve 'Demir İpekyolu' olarak adlandırılan orta koridor üzerinden geçen blok ihracat trenlerinin 6'ncı ve 7'ncisi, 24 Mayıs 2021 tarihinde Kartepe'deki TCDD Köseköy Lojistik Merkezi'nden hareket etti.

Yerli üretim melamin kaplı yonga levha taşıyan trenler, 12 günde 4 ülke geçtikten sonra Çin'in Xi'an kentine ulaşacak. Bu trenlerin Çin'e ulaşmasıyla daha önce ihracı yapılan buzdolabı, soğutucu, bor madeni gibi ürünlere bir yenisi daha eklenerek, Çin'e melamin kaplı yonga levha da ihraç edilmeye başlanmış olacak.

Pasifik Eurasia Lojistik Müdürü Alper Taylan, 2021 yılının 6'ncı ve 7'nci trenlerinin yaklaşık 12 günde Şian kentine ulaşacağını belirterek, "Asya Avrupa kıtaları arasında en avantajlı güzergah olarak yıldızı parlayan Bakü-Tiflis Kars demir yolu hattında, orta vadede Türkiye-Çin-Türkiye arasında yılda 1500 tren işletmeciliği ve yaklaşık 60 bin TEU konteyner taşıması hedeflenmektedir" şeklinde konuştu.

TCDD Taşımacılık AŞ ve Pasifik Eurasia iş birliğiyle Gürcistan, Azerbaycan, Hazar Denizi ve Kazakistan'dan geçecek trenler, toplam 8 bin 693 kilometre katederek yaklaşık iki haftada Çin'in Şian kentine ulaşacak.

BTK ve Orta Koridor Üzerinden Yapılan İhracat Yükü Çeşitliliği Artıyor

Bakü-Tiflis-Kars (BTK) Demir Yolu Hattı ve "Demir İpekyolu" olarak adlandırılan Orta Koridor üzerinden yapılan ihracat taşımalarında, yük çeşitliliği de artıyor. Daha önce buzdolabı, soğutucu, bor madeni gibi yüklere yeni bir yük çeşidi daha eklenerek Çin'e melamin kaplı levha da ihraç edilmeye başlanmış olacak.

Türkiye'den Çin'e hareket eden ilk ihracat treni, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun katıldığı törenle 4 Aralık 2020'de İstanbul'dan uğurlanmış, 2 kıta, 2 deniz ve 5 ülke geçerek 19 Aralık 2020'de Çin'in Şian şehrine ulaşmıştı.

BTK Demir Yolu Hattı ve Orta Koridor üzerinden Türkiye'den Çin'e 5 tren 201 vagon ve 216 konteynerle 8 bin 500 ton ihracat gerçekleştirildi. Çin'den Türkiye'ye ise 90 tren 1800 vagon ve 2 bin 164 konteynerle 91 bin 500 ton yük geldi.

Türkiye-Çin-Türkiye arasında demir yoluyla yapılan toplam taşıma ise 95 tren 2001 vagonla 100 bin tona ulaştı.

Asya-Avrupa arasında en avantajlı güzergâhlardan birisi olarak ön plana çıkmaya başlayan BTK Demir Yolu Hattı ve Orta Koridor ile Türkiye-Çin arasında orta vadede karşılıklı yılda 1500 tren işletilmesi ve 60 bin TEU yük taşınması hedefleniyor.

Türkiye'den Çin'e hareket eden ilk ihracat treni, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun katıldığı törenle 4 Aralık 2020'de İstanbul'dan uğurlanmış, 2 kıta, 2 deniz ve 5 ülke geçerek 19 Aralık 2020'de Çin'in Şian şehrine ulaşmıştı.

TÜRKİYE'NİN ÇİN'E DOĞAL TAŞ İHRACATI YÜZDE 41 ARTTI

Türk doğal taş sektörü en büyük ihraç pazarı Çin Halk Cumhuriyeti'nden vazgeçmiyor. Dünya'nın en büyük doğal taş fuarı konumundaki Xiamen

Uluslararası Doğal Taş Fuarı'na pandemiye rağmen bu yıl 7 Türk firması katılırken, Uzun yıllardır Xiamen Fuarı'nın Türkiye Milli Katılım Organizasyonunu başarılı bir şekilde gerçekleştiren Ege Maden İhracatçıları Birliği bu yıl info stand ile katıldı.

2022 yılından itibaren Xiamen Fuarı'nın Türkiye Milli Katılım Organizasyonunu düzenlemek için çalışmalarını başlattıklarını dile getiren Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Mevlüt Kaya, 2021 yılında Uluslararası katılımın sağlandığı hol sayısının 8'den 2'ye düşürülmesi, fuar idaresi tarafından 2021 yılı için vize garantisi verilememesi ve Çin'de karantina uygulamasının olması nedeniyle Milli Katılım Organizasyonu yapmadıkları bilgisini verdi.

Çin'e Doğal Taş İhracatımız Yüzde 41 Arttı

2021 yılında pandemi şartlarının hafiflemeye başlamasıyla birlikte Türk doğal taş sektöründe büyük bir toparlanma yaşandığına temas eden EMİB Başkanı Kaya, "2021 yılının Ocak-Nisan döneminde Türk doğal taş sektörü olarak ihracatımızı yüzde 26 arttırarak 620 milyon dolara ulaştık ve pandemi sonrasında oluşan kara bulutları dağıttık. 2020 yılının ilk dört aylık döneminde Çin'e yaptığımız doğal taş ihracatı 139, 5 milyon dolar iken, 2021 yılının aynı döneminde yüzde 41'lik artışla 196, 5 milyon dolara yükselttik. Çinli ithalatçılarımızı 25-28 Ağustos 2021 tarihlerinde İzmir'de düzenlenecek olan dünyanın en büyük iki doğal taş fuarından biri olan İzmir Marble Doğal Taş ve Teknolojileri Fuarı'na davet ediyoruz" şeklinde konuştu.

"2020 yılında Türkiye Milli Katılım

Organizasyonu pandemi nedeniyle iptal edilen Xiamen Uluslararası Doğaltaş Fuarı'nda, EMİB organizasyonu ile 72 firma yer alacaktı" diyen Kaya sözlerini şöyle tamamladı:

"Bireysel katılımlarla 150 civarında Türk firması Çin'e ve dünyanın her tarafından gelen alıcılara doğal taş ihracatımızı arttırmak için tanıtım yapacaktı. 2022 yılında daha önceki yıllarda katılım gerçekleştirdiği alanda milli katılım organizasyonuna devam edecek.

Pandemi başlamadan önce Türk doğal taş firmalarının ürünlerini Ege Maden İhracatçıları Birliği olarak Çin'e ulaştırmıştık. Firmalarımız adına, bu ürünleri Çin'de 2022 yılında Xiamen Fuarı'nda tanıtmak amacıyla depoluyoruz."

18-21 Mayıs 2021 tarihleri arasında açık kalacak olan Xiamen Uluslararası Doğaltaş Fuarı'nda, Ege İhracatçı Birlikleri'nin standında Türkiye'nin Guangzhou Ticaret Müşavirimiz Serdar Afşar, Çin'den ve dünyanın dört bir tarafından gelen doğal taş ithalatçılarına Türk doğal taş sektörü hakkında bilgi veriyor ve Türkiye'yi temsil ediyor.

Ege Maden İhracatçıları Birliği'nce, Türk doğal taş sektörünün tanıtımını yaptığı Çin'in sosyal medya platformu wechat üzerinde de Türk doğal taş sektörü ve Türk firmaları potansiyel alıcı firmalara tanıtılıyor.

Bu sene Xiamen Uluslararası Doğaltaş Fuarı'na Türkiye'den; "Atlas Marble Ind. & Foreign Trade Ltd., Çekiçler İnşaat Taş. Tic ve San. A.Ş., Dimer Mermer İnşaat San. ve Tic. A.Ş., İltaş Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Leonardo Mermer Madencilik A.Ş., MRT Mining Industry INC. ve Sezgin Marble" firmaları katılırken, doğal taş sektörüne yönelik yayın yapan Marble Trend Magazine ve TURKISH STONE WORLD MAGAZINE dergileri de Xiamen Fuarı'nda yerlerini aldılar.

TÜRKİYE EKONOMİSİ YILIN İLK ÇEYREĞİNDE YÜZDE 7 BÜYÜDÜ

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde yüzde 7 büyüdü. Büyümeye en büyük katkıyı ise vatandaşın tüketimi ve yatırımlardaki artış verdi.

İlk çeyrekte görece güçlenen TL hem vatandaşın talebini öne çekti hem de ithal makine teçhizat yatırımlarını hızlandırdı.

Dünya gazetesinden Şebnem Turhan'ın haberine göre; Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7 büyüyerek beklentilerin biraz üstünde bir performans sergiledi. Hem ekonomik açılmanın etkisi, hem TL'nin görece güçlenmesi hem yurtdışı pazarlardaki aşılama ile artan ihracat, hem de fiyatlarda artış beklentisiyle öne çekilen talebin devreye girmesiyle sağlanan büyümenin yılın ikinci çeyreğinde baz etkisiyle çift haneli devam etmesi bekleniyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre ilk çeyrekteki yüzde 7 büyüme 2018 ilk çeyreğinden bu yana en yüksek büyüme rakamı olurken Türkiye dünyada ise Çin ve Tayvan'ın ardından ilk çeyrekte en hızlı büyüyen ülke olma başarısı gösterdi.

TÜİK verilerine göre birinci çeyrekte Türkiye ekonomisinin büyüklüğü TL bazında cari fiyatlarla 1 trilyon 386 milyar 347 milyon lira olurken, dolar bazında 188 milyar 65 milyon dolar olarak gerçekleşti. Kişi başı milli gelir ise ilk çeyrek itibariyle hesaplandığında 8 bin 736 dolara yükseldi. 2020 sonuna göre yükselişte TL'deki

yılın ilk çeyreğinde yaşanan güçlenme etkili oldu.

Sanayi İstikrarlı Seyrini Sürdürdü

TÜİK'in üretim yöntemiyle hesabına göre sanayi üretiminde ilk çeyrekteki güçlü performans ile hizmetler sektöründe açılmanın etkisiyle yaşanan büyüme dikkat çekti. Sanayi üretimi geçen yılın ilk çeyreğine göre yüzde 11,7 büyüme göstererek ekonomiye 2.46 puanlık katkı yarattı. İmalat sanayi ise 12,2'lik bir performansla 2.12 puanlık katkı yaratmayı başardı. Yılın ikinci çeyreğinde geçen yıl pandemi etkisiyle yaşanan kapanmaların baz etkisiyle sanayi ve imalat sanayinde çift haneli yüksek büyüme rakamlarına ulaşılması bekleniyor. Tarım sektöründe yüzde 7,5'lik büyüme 0,21 puanlık katkı yarattı.

İnşaatta geçen yılın son çeyreğindeki daralmanın ardından ilk çeyrekte yeniden bir toparlanma çabası görülüyor. Geçen yılın ilk çeyreğinde küçülen inşaat sektörü bu yılın ilk çeyreğinde biraz da baz etkisiyle yüzde 2,8 büyüdü. Ve bu büyüme 0,17 puanlık katkı yarattı. İkinci çeyrekte de geçen yılki daralmayla hafif bir artış gözlenebilir.

Açılma Hizmetleri Toparladı

Hizmetler sektöründe ilk çeyrekte yüzde 5,9'luk büyüme ile 1.35 puanlık katkı dikkat çekti. Sektörde açılmanın etkisiyle

yaşanan bu toparlanmada ikinci çeyrekte her ne kadar baz etkisi görülecek olsa bile yeniden kapanmanın olumsuz sonuçları görülecek. Bilgi iletişim sektörü pandemi boyunca güçlü büyümesini sürdürmüştü ve ilk çeyrekte de sonuç değişmedi. Talebin de etkisiyle bilgi iletişim sektöründe yüzde 18,10'luk ilk çeyrek büyümesinin ekonomiye katkısı 0.54 puan.

Finans Diğer Çeyreklerde Negatif Etkileyebilir

Finans sektörü parasal sıkılaştırmanın etkisinin en çok hissedildiği sektör olarak öne çıkıyor. Geçen yıl ikinci ve üçüncü çeyrekteki yüksek büyümelerin yaşandığı sektörde bu yıl ilk çeyrekte yüzde 2,9'luk büyüme var. Bunun ekonomiye katkısı 0.15 puan. 2021'in ikinci ve üçüncü çeyreğinde sektörde çok düşük büyüme veya geçen yılın baz etkisiyle daralma görülmesi muhtemel.

Gayrimenkul sektörü istikrarlı seyrini sürdürdü ve yüzde 2,4 büyüme ile 0.22 puanlık katkı yarattı. İdari destek hizmet faaliyetlerinde yüzde 5,3'lük büyüme var. Sektör geçen yılın ilk çeyreğinden bu yana ilk kez ekonomik büyümeye olumlu katkıda bulundu. Kamu yönetimi, eğitim, sağlık ve sosyal hizmet faaliyetlerinde yüzde 3,7'lik büyümenin 0.44 puanlık katkı yarattı. Diğer hizmet faaliyetleri de yine açılmanın etkisiyle yüzde 14,4 büyüdü 0.34 puanlık katkı sağladı.

“Sanayi üretimi geçen yılın ilk çeyreğine göre yüzde 11,7 büyüme göstererek ekonomiye 2.46 puanlık katkı yarattı. İmalat sanayi ise 12,2’lik bir performansla 2.12 puanlık katkı yaratmayı başardı. Yılın ikinci çeyreğinde geçen yıl pandemi etkisiyle yaşanan kapanmaların baz etkisiyle sanayi ve imalat sanayinde çift haneli yüksek büyüme rakamlarına ulaşılması bekleniyor.”

TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ NİSAN AYI İHRACAT RAKAMLARINI AÇIKLADI

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), nisan ayı ihracat rakamlarını açıkladı. Nisan ayında Türkiye'nin ihracatı, pandemiye rağmen geçtiğimiz yılın aynı ayına göre, yüzde 109'luk artışla, 18 milyar 766 milyon dolara ulaştı.

Nisan ayı ihracatı; Mart 2021'den sonra tüm zamanların en çok ihracat yapılan ikinci ay olarak tarihe geçti. İhracat ailesi, ocak-nisan döneminde ise 2020 yılındaki aynı döneme göre yüzde yüzde 33,1'lik artışla 68 milyar 752 milyon dolarlık ihracatı imza attı. Türk ihracatçısı, nisan ayı ile beraber son beş ayı üst üste rekorla kapatma başarısı gösterdi. Nisan'da bir önceki yılın aynı ayına göre 25 sektör ihracatını artırdı. 9 sektör ise tarihlerinin en yüksek aylık ihracat rekorunu kırdı. Geçtiğimiz ay 2 milyar 466 milyon dolarla otomotiv sektörü liderliğini korudu. Nisan'da Türk bayrağını 218 ülke ve bölgede dalgalandırmayı başaran Türk ihracatçısı, 182 ülkeye ihracatını artırdı. Nisan ayında 15 il; tarihlerinin en yüksek aylık ihracatını gerçekleştirirken, 74 il ise ihracatını artırarak önemli bir başarıya imza attı. Nisan ayında; ihracat ailesine 2 bin 444 yeni firmanın katılmasıyla da yeni ihracata başlayan firma sayısında da tüm zamanların aylık rekoru kırıldı.

TİM Başkanı İsmail Güllü, "Bu yıla ihracatla damga vurmanın; 2021'i ihracat yılı yapmanın zamanı geldi. İhracatçılarımız; millî menfaatlerin tamamına hizmet eden bir inançla çalışmakta ve üzerine düşen tüm vazifeleri hakkıyla yerine getirmektedir. Türk ihracatçısı olağanüstü bir performans gösteriyor. Yılbaşından beri toplam ihracatımız 68 milyar doları, son 6 ayda ise 102 milyar doları aştı. Bugün ise, Cumhuriyet tarihimizin en yüksek nisan ayı ihracatını gerçekleştirmenin gururunu yaşıyoruz. Böylece ardı ardına son beş ayda ihracat

rekoru kırmış olduk. Rakamlar gösteriyor ki, inşallah yıllık ihracat hedefimiz olan 184 milyar dolardan çok daha yüksek rakamlara, 200 milyar dolarlara hep birlikte, yakın zamanda ulaşacağız. Pandemi döneminde Türk ihracatçısının elde ettiği başarılar iktisat tarihine altın harflerle yazılacak" dedi.

61 İhracatçı Birliği, 27 sektörü ile 100 bin ihracatçının tek çatı kuruluşu olan Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), ihracat ve 'Dış Ticaret Fazlası Veren Türkiye' hedefine ulaşmak için çalışmalarını tüm hızıyla sürdürüyor. Türk bayrağını dünyanın dört bir yanında dalgalandırma başarısı göstererek, bu yıla da rekorlarla başlayan Türk ihracatçısı, pandemi sebebiyle küresel ticarete yaşanan talep daralmasına ve dünya ekonomilerindeki küçülmeye rağmen her ay ihracat rekorlarını yeniliyor. Türk ihracat ailesi, her ay olduğu gibi nisan ayında da tarihi bir başarıya imza attı. İhracat ailesi, geçtiğimiz ay 18 milyar 766 milyon dolara ulaşarak tüm zamanların en yüksek nisan ayı ve Mart 2021 sonrası en yüksek ikinci aylık ihracatını yaptı. Birbiri ardına kırılan aylık ihracat rekorları, yeni normalin ilk yılı olan 2021'de 184 milyar dolar olan ihracat hedefinin de geçileceğini ve adım adım 200 milyar dolarlık ihracat hedefine doğru gidildiğini göstergesi oldu.

Türkiye İhracatçılar Meclisi, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla nisan ayı geçici dış ticaret verilerini, Ankara'da düzenlediği toplantıyla açıkladı. Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre nisan ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 109 artışla, 18 milyar 766 milyon dolara ulaşarak Cumhuriyet tarihin en yüksek nisan ayı ihracatı oldu.

“Tarihi Gerçekleri Oldubittiye Getirmek, Kimsenin Haddi Değildir”

Nisan ayı ihracat rakamlarına değinmeden önce, Amerika Birleşik Devletleri yönetiminin yaptığı açıklamayı eleştirerek konuşmasına başlayan TİM Başkanı İsmail Güllü “Senelerdir birtakım radikal baskı unsurlarının talepleri üzerine; sözde ‘Büyük felaket’ olarak nitelendirdikleri 1915 olaylarına ‘soykırım’ yaftası yapıştırmak; sadece ve sadece lobilere boyun eğmektir. Tarihi gerçekleri, resmi belgelerde ortaya konan gerçekleri değiştirmek, tek cümleyle oldubittiye getirmek, kimsenin haddine değildir. Çok iyi bilinmelidir ki; gerçeklerin er ya da geç ortaya çıkmak gibi bir huyu vardır. Bizler, ticaret

diplomasininin sahadaki neferleri olarak, ABD ile ilişkilerimizin bir radikal baskı grubunun tarihi çarpıtan ihtiraslarına feda edilmemesi gerektiğine inanıyoruz” dedi.

“Son 6 Ayda İhracatımız 102 Milyar Doları da Geçti”

Nisan ayı ve son dönemdeki ihracat rakamlarını değerlendiren TİM Başkanı İsmail Güllü “Yılbaşından beri toplam ihracatımız 68 milyar doları, son 6 ayda ise 102 milyar doları aşarak 102 milyar 686 milyon dolara ulaştı. Bugün ise, Cumhuriyet tarihimizin en yüksek nisan ayı ihracatını gerçekleştirmenin gururunu yaşıyoruz. Böylece, ardı ardına son beş ayda ihracat rekoru kırmış olduk. İhracat ailemiz her zaman daha ileriye, daha

yükseği hedefliyor. Nisan ayında ihracatımız, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre, yüzde 109'luk artışla, 18 milyar 766 milyon dolar oldu. Bu rakam, tarihimizin en yüksek nisan ayı ihracat rakamına eriştiğimizi gösteriyor. Aynı zamanda bu ay, Mart 2021'den sonra Cumhuriyet tarihinde en çok ihracat gerçekleştirdiğimiz ikinci ay oldu” ifadelerini kullandı.

“Yıllık 184 Milyar Dolar Hedefinden Çok Daha Yükseklerle Ulaşacağız”

Türk ihracatçısının millî menfaatinin tamamına hizmet eden bir inançla çalıştığına ve üzerine düşen tüm vazifeleri hakkıyla yerine getirdiğini dile getiren Güllü “Geçtiğimiz yıl bahar ayları, pandeminin ilk şokunu göğüs-

lediğimiz aylar oldu. Tüm dünyada ticaretin neredeyse durduğunu gördük. Baz etkisini ortadan kaldırmak adına, aylık ihracatımızın 2019'un nisan ayına göre değişimine baktığımızda, yüzde 22,3'lük bir artış görüyoruz. 2021'in ilk dört ayında ise ihracatımız, yüzde 33,1'lik artışla 68 milyar 752 milyon dolar oldu. Rakamlar gösteriyor ki, inşallah yıllık ihracat hedefimiz olan 184 milyar dolardan çok daha yüksek rakamlara, 200 milyar dolarlara hep birlikte, yakın zamanda ulaşacağız. Tüm bu başarıların arkasında, büyük bir emek yatıyor. Bugün hâlâ pek çok ihraç pazarımız tam anlamıyla açılmamış olmasına rağmen nisan rekoru; 100 bin ihracatçımızın her birinin, tarihe miras bırakacağı önemli bir eser" diye konuştu.

"Türk İhracatçısının Başarıları Tarihe Altın Harflerle Yazılacak"

Bu yıla ihracatla damga vurmanın; 2021'i ihracat yılı yapmanın zamanı geldiğini belirten Gülle, şunları söyledi: İnanıyorum ki; pandemi döneminde Türk ihracatçısının elde ettiği başarılar iktisat tarihine altın harflerle yazılacak. Bu büyük başarılar, daha çok çalışmak ve ihracatçımız için yeni projeler gerçekleştirmek adına bizleri de oldukça heyecandırıyor. Geçtiğimiz yıl nisan ve mayıs ayları, küresel ticaretin ve ihracatımızın en zorlu aylarıydı. Bu anlamda, nisan ayı bizim için ayrı bir önem arz ediyor. Geçtiğimiz yıl nisan ayında, ihracat rakamlarımızı kamuoyu ile paylaştığımızda "Gün umutsuzluk günü değil, yarınlardaki fırsatlara ha-

zırlanma günüdür” demiştik. Hamd olsun ihracat ailesi, büyük bir özveriyle çalıştı; Türkiye İhracatçılar Meclisi olarak, bizler gerekli tüm hazırlıkları yaptık. Hükümetimiz de sürecin her adımında bizleri destekledi.

“Hizmet İhracatında Önemli Başarılarla İmza Atacağız”

Türkiye'nin koronavirüs ile mücadelesini büyük bir gayretle sürdürdüğünün altını çizen Gülle “Geçtiğimiz hafta, Cumhurbaşkanımızın açıkladığı ek tedbirlerle beraber, 2021 sezonunda inşallah turizm öncülüğünde hizmet ihracatımızda da önemli başarılar elde edeceğiz. Hizmet ihracatçılarımız, güvenli turizm sertifikalarıyla, misafirlerini ağırlamaya hazır. Saygıdeğer Cumhurbaşkanımıza ihracat ailesi adına şükranlarımı sunuyor, kahraman sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyorum” dedi.

“Otomotiv Lider, Halı İhracatında Artış Yüzde 305”

Nisan ayında sektörlerin performansına değinen Gülle, şöyle devam etti: Önceki yılın aynı ayına göre 25 sektörümüzün ihracatını artırdığını görüyoruz. Toplam 9 sektörümüz ise, tarihlerinin en yüksek aylık ihracat performansına imza attı. Bu sektörler; Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Elektrik – Elektronik, Tekstil ve Hammaddeleri, Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri, İklimlendirme Sanayii, Madencilik Ürünleri, Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri, Halı ile Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller... Nisan ayında; 2 milyar 466 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren Otomotiv sektörümüz liderliğini korurken; 2 milyar 162 milyon dolara ulaşan Kimyevi Maddeler sektörümüz ikinci, 1 milyar 658 milyon dolara ulaşan Çelik sektörümüz ise üçüncü oldu. Bu ay en güçlü artış performansına imza atan sektörler; yüzde 313 artışla 2 milyar 466 milyon dolara ulaşan Otomotiv; yüzde 305 artışla 306 milyon dolara ulaşan Halı; yüzde 280 artışla 110 milyon dolara ulaşan Gemi ve Yat sektörleri oldu.

İhracata Yeni Katılan Firma Sayısında da Rekor

Nisan ayının ihracat ailesine en fazla yeni katılımın ay olduğuna dikkat çeken Gülle “İhracat ailesine yeni katılımında da bu ay yeni bir rekor kırdık. Tam 2 bin 444 firmamız, geçtiğimiz ay ilk kez ihracat yaptı. İhracata yeni başlayan bu firmalarımız, nisan ayında 136 milyon 896 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Genel tabloya

bakıldığında ise, nisan ayı içerisinde toplam 44 bin 484 firmamız ihracat gerçekleştirdi. Böylelikle, yılın ilk dört ayında, ilk kez ihracat gerçekleştiren firma sayımız 5 bin 461 oldu” dedi.

182 Ülkeye İhracat Arttı; İspanya'ya Otomotiv İhracatı Dikkat Çekti

Nisan ayında ülkelere göre sektörel bazda en dikkat çekici artışların; yüzde 1059 ile İspanya'ya Otomotiv sektöründe, yüzde 310 ile Birleşik Krallık'a hazırgiyim sektöründe ve yüzde 257 ile ABD'ye Halı sektöründe gerçekleştiğine vurgu yapan Gülle “İhracatçılarımız bu ay, ülkemizin bayrağını 218 ülke ve bölgede dalgalandırmayı başardı. 182 ülkeye ihracatımızı artırma başarısı gösterdik. Nisan'da en çok ihracat gerçekleştirdiğimiz ilk 3 ülke; 1 milyar 654 milyon dolarla Almanya, 1 milyar 182 milyon dolarla ABD ve 1 milyar 33 milyon dolarla Birleşik Krallık oldu. İhracatımızı nisan ayında tutar bazında en çok artırdığımız ülkeler ise; 793 milyon dolarlık artışla Almanya, 673 milyon dolarlık artışla Birleşik Krallık ve 577 milyon dolarlık artışla ABD oldu. Nisan ayında, ülke gruplarına göre ihracata baktığımızda ise, en büyük pazarımız olan Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracatımızın yüzde 127 artışla, 7 milyar 674 milyon dolarlık bir hacme ulaşarak, ihracatımızdan yüzde 40,9 pay aldığını görüyoruz. AB haricindeki diğer Avrupa ülkelerini de topladığımızda, Avrupa kıtasının, ihracatımızdaki payı, yüzde 54 oldu. Diğer ülke gruplarında, Yakın ve Orta Doğu ülkelerine 3,37 milyar dolar; Afrika kıtasının tamamına 1,75 milyar dolar; Uzak Doğu ülkelerine 1,57 milyar dolar; Kuzey Amerika'ya ise 1,34 milyar dolarlık; ihracat gerçekleştirdik” şeklinde konuştu.

Sakarya'dan Yüzde 1179'luk İhracat Artışı

Nisan ayında 74 ilin ihracatını artırdığını aktaran Gülle, şunları kaydetti: Tam 15 ilimiz; tarihlerinin en yüksek aylık ihracatını, nisanda gerçekleştirdi. En çok ihracat gerçekleştiren ilk 3 ilimiz sırasıyla; 7 milyar 239 milyon dolarla İstanbul, (%98 artış), 1 milyar 360 milyon dolarla Bursa, (%212 artış), 1 milyar 321 milyon dolarla Kocaeli, (%190 artış) oldu. En dikkat çekici artışlar ise; yüzde 1179 artışla 461 milyon dolara ulaşan Sakarya, yüzde 212 artışla 1,36 milyar dolar ihracat yapan Bursa, yüzde 190 artışla 1,32 milyar dolarlık ihracata imza atan Kocaeli'nde oldu.

Miktar Bazındaki İhracat Artışı Dikkat Çekti

Miktar bazında ihracat; geçen yılın aynı ayına göre yüzde 43,6 artarak, 15,63 milyon tona ulaştı. İlk dört ayda ise yüzde 14,2 artışla, toplam 55,12 milyon tonluk ihracat gerçekleşti.

176 Ülkeye TL ile İhracat

Nisan ayında, Türk lirası ile açılan beyannamelere göre, 176 ülkeye toplam 5,63 milyar TL tutarında Türk Lirası ile ihracat gerçekleştirildi. 7 bin 628 firma ihracat işlemlerinde Türk Lirasını tercih etti. TİM, ikili ticarete yerli para birimlerinin kullanılmasını desteklemeye devam edecek. Son dönemde Euro/Dolar paritesindeki artış, ihracata pozitif yansdı. Nisan ayında paritedeki artışın pozitif etkisi 743 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılbaşından bu yana paritede artış ihracatımıza 2 milyar 537 milyon dolar olarak yansdı. Euro/Dolar paritesindeki pozitif görünümün, önümüzdeki aylarda da devam etmesi öngörülmüyor.

“Lojistikteki Küresel Soruna Portalımız ile Ulusal Çözüm Getireceğiz”

Çok yakında, Türkiye Lojistik Portalı'nı faaliyete geçirerek, lojistikte yaşanan bu küresel soruna, ulusal bir çözüm sunacaklarını kaydeden Gülle, şunları söyledi: Her alanda olduğu gibi ticaretin de küreselleşmesi, bir noktada yaşanan gelişmenin tüm dünyayı etkilemesi anlamına geliyor. Geçtiğimiz ay Süveyş Kanalı'nda yaşanan kriz, bu durumun güzel bir örneği. Kriz anında, bölgeye ürün sevkiyatı gerçekleştiren ihracatçılarımızla gerek AloTİM hattımız aracılığıyla, gerekse teknik personelimize anbean iletişim içerisinde olarak kendilerine gerekli bilgilendirmelerde bulunduk. Ayrıca yine geçtiğimiz ay içerisinde gerçekleştirdiğimiz online İNCOTERMS semineriyle, olası krizlerin önüne geçmek adına, ihracatçılarımıza teslim şekilleri hususunda yol gösterici bir toplantı gerçekleştirdik. Bu dönemde öne çıkan bir diğer önemli konu ise; tüm dünyada son dönemde yaşanan lojistik maliyet artışları ve konteyner sorunu. Bu hususta, Türkiye Lojistik Portalı projemizde sona yaklaşmış durumdayız. Portalımızı ihracat ailemizin yorum ve görüşleri üzerinden şekillendiriyoruz. Bu kapsamda, türkiyelojistikportalı.com'da; hazırladığımız anket hala erişime açık ve değerli katılımlarınızı bekliyor. Tüm ihracatçılarımızı, platformun geliştirilmesine katkı sağlamaya davet ediyorum.

RAF ÖMRÜNÜ UZATAN BAKTERİ ÜRETİLDİ

Bilim insanları, süt atıkları üzerinde yetiştirildiğinde anti-mikrobiyal peptid nişini (gıda koruyucusu) salgılayan doğal bir laktik asit bakterisi üretti. Bir gıda koruyucusu olan nişin üretimiyle hem gıdaların raf ömrü uzatılacak hem de israf azalacak.

Gıda israfı, günümüzün en büyük sorunlarından biri. Dünyanın bir bölümü açlıkla ve kısıtlı su kaynaklarının yarattığı sorunlarla başa çıkmaya çalışırken, bir diğer bölümü ciddi bir israfı sürdürüyor. İTO Haber'den Ayşe Başak'ın haberine göre; Bilim ve teknoloji dünyası, gıda israfının ve çabuk bozulmaların önüne geçmek için çeşitli yöntemler geliştiriyor. Gıdaların raf ömrünü güvenli ve doğal yollarla uzatmaya çalışmak, araştırmacıların önemli hedeflerinden biri.

Yeni bir haber, Danimarka Teknik Üniversitesi araştırmacılarından geldi. Bilim insanları, süt atıkları üzerinde yetiştirildiğinde anti-mikrobiyal peptid nisini salgılayan doğal bir laktik asit bakterisi üretti. Bu sayede bir süt çiftliği tüm üretimlerinin sonunda arta kalan ürünü ile nisin üretebilecek.

Peki, nisin nedir? Bu buluş ne işe yarayacak? Nisin, gıdaların raf ömrünü uzatabilen ve dolayısıyla gıda israfını azaltmak için kullanılabilen bir gıda koruyucusu. Laktik asit bakterilerinden *Lactococcus lactis* tarafından üretilen ve lantibiotik olarak adlandırılan, I. sınıf bakteriosinler grubuna dahil olan bir bileşik. Doğal bir anti-mikrobiyal olan nisin, süt içeriği doğal hammaddelerden fermantasyon yolu ile elde ediliyor. E 234 kodlu gıda katkı maddesi olarak tanımlandığını söylersek daha netleşecektir.

Kullanım Onayı

Nisin, çürüme sonucunda oluşan belirli mikroorganizmalarının büyümesini ön-

leyebildiği için bir dizi gıdada kullanım için onaylanmış bir madde. Örneğin, konservelerde spor çimlenmesini önler ya da peynirlerin lezzetini etkilemeden, bozulup küflenmelerini önleyebilir.

Araştırmacıların geliştirdikleri bu yöntem sayesinde önceden sütlerden üretilen bakteri, artık peynir üretildiğinde ortaya çıkan ve kullanım alanı çok kısıtlı olan peynir altı suyundan da üretililecek. Pek çok mandıra, ürettikleri tonlarca peynir altı suyundan protein ve laktoz çıkararak; bebek maması ve protein hapları üretiyor. Bu son üretilere rağmen arta kalan ve bugüne kadar atık olarak kabul edilen artık maddeden bu yöntem sayesinde nisin üretmek mümkün olacak.

Peynir Atölyeleri

Araştırmanın belki de önemli kazanımı, özellikle gelişmekte olan ülkelerde peynir üreten atölyelerin çevreye verdiği zararı bu yöntem sayesinde en aza indirebilecek olması. Özetle, bu buluşla gıdaların raf ömrü uzayacak, tüketim aşamasındaki israf azalacak, atılan bir madde israf edilmeyecek ve bu yolla çevre korunacak. Bir taşla pek çok kuşun vurulduğu araştırmanın sonuçlarının en kısa sürede hayata geçirilmesi planlanıyor.

Kg Maliyeti 40 Euro

Bu buluş sayesinde daha yolun başında bir israfın önüne geçilmiş oluyor. Daha iyi kaynak kullanımı sağlanmasına ilave olarak nisin üretmenin mali bir kazanımı da olacak gibi görünüyor. Bugün ticari olarak temin edilebilen nisin kilogram başına yaklaşık 40 Euro bir maliyeti bulunuyor.

TARIM İÇİN 'KURTULUŞ REÇETESİ' OLABİLECEK BAŞARI ÖYKÜSÜ KİTAPLAŞTIRILDI: "MUSTAFA KEMAL'İN ÇİFTÇİLERİYİZ"

Geçmiş yıllardaki bazı başarısız girişimlerle büyük hasar alan, demode bir örgütlenme modeli olarak lanse edilip kamuoyundaki itibarını yitirme tehlikesiyle karşı karşıya kalan Türk kooperatifçilik hareketi, ortaya çıkan başarılı örneklerle yeniden yükselen değer haline geldi. Son dönemin etkin kooperatiflerinden biri olan Tire Süt Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin uyguladığı model ve Türkiye tarımı için "kurtuluş reçetesi" olabilecek başarı öyküsü kitaplaştırıldı...

Gazeteci Reşat Yörük'ün kaleme aldığı "Mustafa Kemal'in Çiftçilerimiz" adlı eserde, tarım sektörünün giderek büyüyen sorunlarını kooperatifçilikle çözen ve bu örgütlü güç sayesinde köylünün üretimini ve gelirini artırabilmenin mümkün olabileceğini ispatlayan Tireli süt üreticileri anlatılıyor.

Varyant Yayınları tarafından çıkarılan ve elde edilecek tüm telif gelirinin Tireli süt üreticisi çocuklarının eğitimine katkı amacıyla Tire Süt Kooperatifi'ne bırakılan kitabın önsözünde şöyle diyor:

"Bizim Hasta İyileşti"

Kooperatifler kuran, kooperatiflere üye olan bir devlet

başkanıydı. "Muhakkak surette birleşmede kuvvet var" diyordu her fırsatta.. Bir daha kimse, kendisinden sonra gelen hiçbir devlet adamı, kooperatifçiliğe onun kadar sahip çıkmadı, onun kadar destek olmadı.

Gösterdiği istikamet çoğu zaman görmezden gelindi. Tarımda devlet desteğinin yetersiz ve etkisiz kaldığı, maliyetlerin acımasızca yükseldiği, sabahın kör karanlığından gece yarısına kadar çalışan çiftçiler yerine araçların kazandığı bir ülkede, kooperatifçiliğin değeri hiç bilinmedi.

Bir avuç insan hariç!

Türk tarımının kurtuluşunda tek çarenin kooperatifçilik olduğuna inanan, birleşmeyi ve dayanışmayı inatla ve ısrarla savunup, bu işin gerçekten de olabileceğini cümle aleme ispatlamaya çalışan bir avuç kahraman onlar aslında..

Mustafa Kemal'in çiftçileri..

Tire Süt, Ata'sının yolunu takip eden işte o idealist insanların bulunduğu kooperatiflerden bir tanesi.. Belki de en başarılısı.. Bölgelerinde küçük üreticinin kalkanı, zırhı oluyorlar. Bir tür "beyaz devrim" Tire'de gerçekleştirdikleri.. Ve "Sütle yazılan" destansı bir öykü..

Örgütlü bir güç kurarak köylünün üretimini ve gelirini artırabilmenin mümkün olduğunu gösterdikleri için, en azından koca bir alkışı hak ediyorlar.

Biraz da kulak vermeyi.. Bakın ne diyor o kooperatifin başkanı Mahmut Eskiyörük:

"İki tane Türkiye'yi besleyebilecek bir Anadolu varken elimizde ve biz ithalat yapıyorsak, bir şeylerin yanlış gittiği görülmeli artık. Türk tarımındaki hastalıklara çare kooperatifleşmedir. Kurtuluşun reçetesi de İzmir'de, Tire'de.. Bizim hasta iyileşti, o yüzden reçete diyorum. Kırsal kalkınmanın destanı burada yazılıyor. İşte Tire Süt modeli! Alın uyuşayın kardeşim! Neden başka reçeteler arıyorsunuz ki?"

Başarı Hikâyesi

1967 yılında Türkiye'nin ilk tarımsal kalkınma kooperatiflerinden biri olarak kurulan Tire Süt Kooperatifi, 2002 yılında başkanlık görevine seçilen Mahmut

**Tarımda Kurtuluş Reçetesi:
Tire Süt Kooperatifi Modeli**

Mustafa Kemal'in Çiftçileriyiz

Reşat Yörük

Eskiyörük'le birlikte sektördeki etkinliğini giderek artırdı. Ortak sayısını 2 bine kadar çıkartan kooperatif, gerçekleştirdiği akılcı yatırımlarla sadece üyelerine değil, Küçük Menderes bölgesindeki diğer üreticilere de önemli avantajlar sağladı. 2009 yılından itibaren İzmir Büyükşehir Belediye'sinin Okul Sütü projesine dahil olarak elde edilen başarıda kilit rol oynadı. Üretim kapasitesini ve ürün çeşitliliğini artıran Tire Süt Kooperatifi, 2012 yılından itibaren de Süt Kuzusu projesinde yer alarak ekonomik gücünü artırdı. Aynı yıl Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından "Örnek Kırsal Kalkınma Modeli" seçilince ünü ülke sınırlarını da aşmış oldu. Bölge kalkınmasının önemli dinamiklerinden biri haline gelmişlerdi artık. Ortaklarına tohumu, gübreyi, yemi, mazotu piyasa fiyatlarının altında dağıtan, tarlasını tesviye eden, mısırını ekip silajını yapan, otunu biçip paketleyen, alet ve ekipman desteği veren, satış mağazası kanalıyla evinin ihtiyaçlarını karşılayan, nakit talebi durumunda devreye girip onları tefeciden koruyan, yerinde eğitimlerle ürün kalitesi ve verimlilik artışını sağlayan, sütünü ve kesimlik hayvanını alıp işleyen, bu mamulleri pazarlayıp para kazandıran bir kooperatif olarak, aynı zamanda Türkiye tarımının kurtuluş reçetesi ni de yazıyorlardı.

Sektörü Yakından Tanıyan Bir İsim

"Mustafa Kemal'in Çiftçileriyiz" adlı kitabı kaleme alan Reşat Yörük, İzmir basınının çok yakından tanıdığı bir isim. 1987'de Ege Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'ndan mezun oldu. Okul yıllarında mizah yazarlığı ve stajyer gazeteciliği birlikte sürdürdü. Spor, ekonomi, belediye ve politika muhabirliği yaptı. İzmir Ticaret Borsası'nda 12 yıl süreyle Basın Müşaviri olarak görev aldı. 2006-2019 yılları arasında da İzmir Büyükşehir Belediye'si'nde Basın Danışmanlığı görevini üstlendi. Borsa ve yerel yönetimdeki çalışmaları sırasında tarım ve kooperatifçilik projeleriyle yakından ilgilendi. İzmir Gazeteciler Cemiyeti üyesi olan Yörük, pek çok mesleki ödülün de sahibi.

İmalat PMI, Nisan Ayında Geriledi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI nisanında 50,4'e geriledi. PMI, art ayında 52,6 seviyesindeydi. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI nisanında 50,4'e geriledi ve genel faaliyet koşullarında çok sınırlı bir iyileşmeye işaret etti. Sektörün performansı 11 aydır devam eden büyüme döneminin en düşük seviyesine geriledi. Nisan ayında hem üretim hem de yeni siparişler yavaşlama kaydetti. Anket katılımcıları bu durumu genel olarak Türkiye'de COVID-19 pandemisinin yeniden yükselmesine bağladı. Üretimdeki yavaşlama üç aylık büyümenin ardından gerçekleşti.

Toplam yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya karşılık, uluslararası talepte güçlenme sinyalleri gözlemlendi ve yeni ihracat siparişleri üst üste dördüncü ay artış gösterdi. İmalatçılar nisan ayında da yeni istihdam yaratmaya devam etti ve bu gelişme mevcut artış trendini 11 aya ulaştırdı. Öte yandan nisanındaki artış, söz konusu artış döneminin en düşük hızında gerçekleşti. Personel sayılarında devam eden artış ve yeni siparişlerin ivme kaybetmesi, firmaların tamamlanmamış işleri üzerinde çalışmalarına olanak sağladı ve birikmiş işler Mayıs 2020'den beri en yüksek oranda azaldı.

TCMB Anketinde 2021 Sonu Dolar/TL Beklentisi Belli Oldu

Merkez Bankası'nın Mayıs ayı beklenti anketinde 2021 sonu dolar/TL beklentisi 8,71'e yükseldi.

Merkez Bankası (TCMB), Mayıs ayı Beklenti Anketi verilerini açıkladı. Buna göre, Nisan anketinde 8,57 olan 2021 sonu için dolar/TL beklentisi, Mayısta 8,71 seviyesine yükseldi.

12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise bir önceki anket döneminde 8,78 TL iken, bu anket döneminde 8,95 TL olarak gerçekleşti.

Cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 13,12 iken, bu anket döneminde yüzde 13,81 oldu.

12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 11,26 iken, bu anket döneminde yüzde 11,81 oldu. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla yüzde 9,55 ve yüzde 9,99 olarak gerçekleşti.

BİST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan cari ay sonu gecelik faiz oranı beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 19,03 iken, bu dönemde yüzde 19,00 olarak gerçekleşti.

TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti cari ay sonu beklentisi yüzde 19,00'da sabit kaldı.

TCMB bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı cari ay sonu beklentisi de aynı anket dönemlerinde yüzde 19,00'da sabit kaldı.

İhracat Birim Değer ve Miktar Endeksleri Yükseldi

Geçen mart ayında yıllık bazda ihracat birim değer endeksi yüzde 7,6, ihracat miktar endeksi ise yüzde 32,3 artış kaydetti.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan dış ticaret endeksi verilerine göre, ihracat birim değer endeksi Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,6 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 4,7, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 17,9, yakıtlarda yüzde 51,9 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 5,9 arttı.

İhracat birim değer endeksi 2021 yılı birinci çeyrekte bir önceki yılın birinci çeyreğine göre yüzde 5,9 arttı.

İhracat miktar endeksi yüzde 32,3 arttı

İhracat miktar endeksi Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 32,3 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 10,3, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 18,9 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 37,8 artarken, yakıtlarda yüzde 10,8 azaldı.

İhracat miktar endeksi 2021 yılı birinci çeyrekte bir önceki yılın birinci çeyreğine göre yüzde 10,8 arttı.

Perakende Satış Hacmi Yıllık Yüzde 19,2 Arttı

Perakende satış hacmi martta, yıllık bazda yüzde 19,2 civarında artış kaydetti.

Sabit fiyatlarla perakende satış hacmi 2021 yılı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 19,2 arttı. Aynı ayda gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 36,9, otomotiv yakıtı satışları yüzde 12,1 artarken, gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 0,8 azaldı.

Sabit fiyatlarla perakende satış hacmi 2021 yılı Mart ayında bir önceki aya göre yüzde 5,1 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 1,4, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 7,2, otomotiv yakıtı satışları yüzde 5,1 arttı.

Cari fiyatlarla perakende ciro 2021 yılı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 38,9 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 16,6, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 60,0, otomotiv yakıtı satışları

Nisanda En Fazla Reel Getiri Yüzde 6,61 ile Külçe Altında Oldu

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirgenildiğinde nisanda en yüksek aylık reel getiri yüzde 6,61 ile külçe altında gerçekleşti.

Türkiye İstatistik Kurumu, nisan ayına ilişkin "finansal yatırım araçlarının reel getiri oranlarını" açıkladı. Buna göre, geçen ay en yüksek aylık reel getiri, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirgenildiğinde yüzde 3,89, TÜFE ile indirgenildiğinde ise yüzde 6,61 ile külçe altında gerçekleşti.

Yİ-ÜFE ile indirgenildiğinde avro yüzde 2,3 ve dolar yüzde 1,85 kazandırırken, mevduat faizi (brüt) yüzde 2,96, Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) yüzde 6,44 ve BIST 100 endeksi yüzde 10,4 yatırımcısına kaybetti.

TÜFE ile indirgenildiğinde avro yüzde 4,98 ve dolar yüzde 4,51 kazandırırken, mevduat faizi (brüt) yüzde 0,42, DİBS yüzde 3,99 ve BIST 100 endeksi yüzde 8,05 yatırımcısını kayba uğrattı.

Dolar, üç aylık değerlendirmede Yİ-ÜFE ile indirgenildiğinde yüzde 0,29, TÜFE ile indirgenildiğinde ise yüzde 6,35 yatırımcısına en yüksek reel getiri sağlayan yatırım aracı olurken, BIST 100 endeksi Yİ-ÜFE ile indirgenildiğinde yüzde 17,01, TÜFE ile indirgenildiğinde ise yüzde 11,99 ile yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı olarak kayıtlara geçti.

Altı aylık değerlendirmeye göre, BIST 100 endeksi TÜFE ile indirgenildiğinde yüzde 9,3 ile yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlarken, Yİ-ÜFE ile indirgenildiğinde ise yüzde 0,75 yatırımcısına kaybetti.

Aynı dönemde külçe altın, Yİ-ÜFE ile indirgenildiğinde yüzde 20,8, TÜFE ile indirgenildiğinde ise yüzde 12,78 ile yatırımcısına en çok kaybettiren yatırım aracı oldu.

Finansal yatırım araçları yıllık olarak değerlendirildiğinde, BIST 100 endeksi Yİ-ÜFE ile indirgenildiğinde yüzde 7,21, TÜFE ile indirgenildiğinde yüzde 23,72 ile yatırımcısına en yüksek reel getiriyi sağlayan yatırım aracı olarak belirlendi.

Yıllık değerlendirmede, Yİ-ÜFE ile indirgenildiğinde yatırım araçlarından avro yüzde 3,05, külçe altın yüzde 8,03, dolar yüzde 11,82, mevduat faizi (brüt) yüzde 18,81 ve DİBS yüzde 24,66 kaybetti.

Beyaz Eşyada İç Satış ve İhracat Arttı

Beyaz eşya sektöründe Nisan ayında iç satışlar altı ana ürün bazında yüzde 54, ihracat da yüzde 176 artış kaydetti. Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (TÜRKBESED) tarafından açıklanan verilere göre; buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın, derin dondurucu ve kurutucudan oluşan altı ana ürün grubunda iç satışlar Nisan'da yüzde 54 artışla 844,394 adet oldu. İhracat ise Nisan'da yüzde 176 artışla 2.34 milyon adet olarak gerçekleşti.

TÜRKBESED Başkanı Can Dinçer, "Nisan ayında satışlarımız özellikle ihracatımızda 2020 yılı aynı dönemine göre önemli artışlar oldu. 2020 Mayıs ayına kadar ihracat pazarlarımızda başta en büyük ihracat pazarımız Avrupa'daki satışlarımızda kapanmalar nedeniyle sert düşüşler yaşamıştık. Aşılmanın yaygınlaşması ihracatımıza pozitif yansıyor. Altı ana üründe Nisan ayı ihracatımız ve üretimimiz 2020 yılı Nisan ayı ile kıyaslandığında 3 kata yakın arttı. Türkiye satışlarımız ise istikrarlı şekilde artmaya devam ediyor" diye konuştu.

Enerji Bakanı Dönmez: "Akdeniz'de Yeni Sondajlar Yapabiliriz"

Enerji Bakanı Dönmez, "Akdeniz'de birkaç doğalgaz sondajımız daha olabilir; Karadeniz'de her yeni keşif ile rezerve ilave olmasını bekliyoruz" dedi.

Enerji Bakanı Fatih Dönmez, Türkiye'nin Akdeniz'de doğalgaz aramak için açtığı sekiz sondaj kuyusu yakınlarında yeni sondajlar yapabileceğini söyledi.

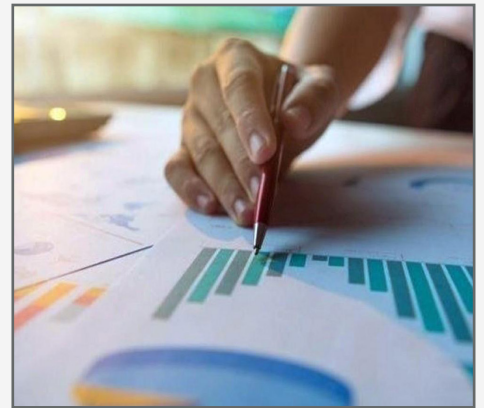
Bakan Dönmez, bir televizyon kanalında yaptığı açıklamada, şu ana kadar açılan kuyularda gaz emareleri olduğunu ancak ekonomik miktarlarda rezerv bulunmadığını belirterek, "Şimdi uzmanlarımız her bir sondajdan sonraki verileri daha önce elde edilen sismik verilerle kontrol ediyorlar. Belki onlara (kuyulara) daha yakın yerlerde, gaz emaresini gördüğümüz yerlerde birkaç sondajımız daha olabilir. Zaman gösterecek ama ümitliyiz. Biz bir potansiyel olduğunu değerlendiriyoruz" diye konuştu.

Egeli İhracatçılardan Düşük Faizli Uzun Vadeli Kredi Talebi

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, 200 milyar dolar ihracat hedefini aşmak için daha düşük faizle daha uzun vadeli kredi olanağı yaratılması, ihracat teşvik ve destek paketlerinin artırılması talebinde bulundu.

Düşük faizli uzun vadeli kredi talebinde bulunan Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, 18 seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin ihracatçılar üzerinde yaratacağı negatif etkilere rağmen 2021 yılı 184 milyar dolar ihracat hedeflerini büyüttüklerini söyledi. 2021 yılı için ihracatı 200 milyar doların da üzerine çıkarmayı vaat ettiklerini anımsatan Eskinazi, şunları belirtti: "Bu hedefi aşmamız için ihracat teşvik ve destek paketlerinin artırılması, ihracatçılarımızın finansman noktasında desteklenmeleri büyük önem arz ediyor. İhracat birim fiyatlarındaki düşüşler ve dünyada emtia fiyatlarının artışları nedeniyle ihracatçıların sermayeleri geriledi. Bu olumsuz tabloda çok düşük faizli uzun vadeli kredilere ihtiyacımız var. Kendi sektörlerimizi sağlam bir şekilde inşa etmek için; borçluluğu azaltmaya yönelik bir programlar hazırlanması, nakit ihtiyacının giderilmesi için uzun vadeli kredilendirmeye gidilmesi, sektörel bazda ihtiyaca yönelik yeni paketler hazırlanması, ihracatçı firmaların talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılmalı."

Kapasite Kullanım Oranı Mayıs'ta Düştü

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Mayıs ayında bir önceki aya göre 0,6 puan azalarak yüzde 75,3 seviyesine geriledi. Tam kapanma ve bayram tatili etkisi nedeniyle, kapasite kullanım oranında düşüş görüldü. İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Mayıs ayında bir önceki aya göre 0,6 puan azalarak yüzde 75,3'e geriledi. Merkez Bankası verilerine göre, mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 1 puan azalarak yüzde 75,2 seviyesinde gerçekleşti.

Yılın İlk 4 Ayında Otomotiv Üretimi Yüzde 28 Arttı

2021 yılı Ocak-Nisan döneminde toplam üretim yüzde 28 ve otomobil üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18 oranında arttı. Bu dönemde, toplam üretim 415 bin 187 adet, otomobil üretimi ise 288 bin 211 adet düzeyinde gerçekleşti.

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD), Ocak-Nisan dönemine ait üretim ve ihracat adetleri ile pazar verilerini açıkladı. Geçtiğimiz yıl pandemi tedbirleri kapsamında otomotiv sanayinin üretimine büyük ölçüde ara vermesi nedeniyle oluşan baz etkisi, 2021 yılı Ocak-Nisan döneminin artış oranlarına yansıdı. Buna göre, yılın ilk dört ayında toplam otomotiv üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 28 artarak 415 bin 187 adet, otomobil üretimi yüzde 18 artarak 288 bin 211 adet olarak gerçekleşti.

Traktör üretimiyle birlikte toplam üretim ise 470 bin 859 adet oldu. Bu dönemde, otomotiv sanayisinin kapasite kullanım oranı yüzde 69 olarak gerçekleşti. Araç grubu bazında kapasite kullanım oranları ise hafif araçlarda (otomobil+hafif ticari araç) yüzde 69, ağır ticari araçlarda yüzde 62, traktörde yüzde 79 seviyesinde gerçekleşti. Ocak-Nisan döneminde ticari araç üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 52 artış gösterdi. Bu dönemde, ağır ticari araç grubunda üretim yüzde 89 artarken, hafif ticari araç grubunda üretim yüzde 49 arttı. Bu dönemde, toplam ticari araç üretimi 162

Enerjide Yurt Dışı Üretici Fiyatı Yüzde 210 Arttı

Yurt dışı üretici fiyatları, nisanda aylık yüzde 7,14, yüzde 35,31 arttı. Sektörler içerisinde enerji, yüzde 210 artışla öne çıktı. Yurt dışı üretici fiyatlarında artış nisan ayında hız keserek devam etti. TÜİK verilerine göre; martta aylık yüzde 7,45 artan yurt dışı üretici fiyatları nisanda yüzde 7,14'e geriledi. Yıllık artış hızı ise marttaki yüzde 35,17'den yüzde 35,31'e sınırlı yükseliş gösterdi. Sektörler içerisinde enerji, yüzde 210 artışla öne çıktı. Sanayinin iki sektörünün yıllık değişimlerine bakıldığında madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 36,54, imalatta yüzde 35,29 yükseliş görüldü. Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri dikkate alındığında ise ara malında yüzde 40,65, dayanıklı tüketim malında yüzde 32,83, dayanıksız tüketim malında yüzde 28,10, enerjide yüzde 209,98, sermaye malında yüzde 25,98 yükseliş dikkati çekti. Sanayinin iki sektörünün aylık değişimleri, madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 7,29, imalatta yüzde 7,14 artış olarak belirlendi. Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri, ara malında yüzde 8,89, dayanıklı tüketim malında yüzde 6,92, dayanıksız tüketim malında yüzde 5,71, enerjide yüzde 7,05, sermaye malında yüzde 6,03 yükseliş olarak kaydedildi. YD-ÜFE sektörlerinden diğer ulaşım araçları yüzde 17,66, temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları yüzde 19,35, basım ve kayıt hizmetleri yüzde 20,49 ile endekslerin en az arttığı alt sektörler oldu. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri yüzde 209,98, metal cevherleri yüzde 56,39, ana metaller yüzde 51,60 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler olarak hesaplandı.

The way of natural taste...

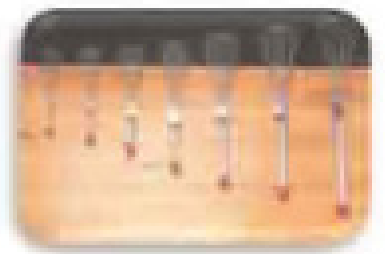

PAKTEL®

PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstcoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoğdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paktel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr